

ELŐFIZETÉS

HELYBEN:

Egy évre 24 korona.
Egy hónap 2 korona.

VIDEKEN:

Egy évre 28 korona.
Egy hónap 2 k. 40 f.

HIRDETÉSEK:

4-hasabos petit sor egyszer 20 fill.
minden következőnél 16 fillér.

Nyitár száma 40 fillér.

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI NAPILAP.

SZERKESZTŐSÉG:

Aradi és csanádi egyesült
vasutak palotájában.
TELEFON-SZÁM: 257.

KIADÓHIVATAL:

Aradi Nyomda Részvény-
Társaság.
József főherceg-ut 22. sz.
TELEFON-SZÁM: 151.

Arad, 1902.

FELELŐS SZERKESZTŐ:

Stauber József.

Csütörtök, június 19.

Mai számunk főbb közleményei:

Vezérelők: A szövetkezeti refrén.
A képviselőház ülése.
A város kölcsöneinek konvertálása.
A bosnyák összeesküvés áldozata.
Aradi hang a Pavlovics-esetről.
Tornaverseny a liceumban.
Merénylet-terv királyunk ellen.
Meggyilkolt nagybirtokos.
Ellenőrzés a város közmunkáinál.
Pintye György Aradon.
Szélhámos házasságközvetítők.
Vizsgálat Pavlovics Lyubomir ellen.
Temner Lajos lemondása.
Konstantinápoly mérlege.
Meggyilkolt aggasztán.
Téma: Magyarok a turini kiállításon. Irta: Auszterweil Géza.
Regény-Csarnok: Hipnózis. Irta: Hardy I. D.

A szövetkezeti refrén.

Arad, június 18.

A délvidéki kivándorlási kongresszuson, amelynek rendező-bizottsága tartotta meg ma ülését Temesvárott, az Arad vármegyei Gazdasági Egyesület igazgatósága határozati javaslatot terjesztett be „a fogyasztási, értékesítő, feldolgozó, termelő és biztosító szövetkezetekről.” Ennek a határozati javaslatnak első két pontja így szól:

1. Mondja ki a kongresszus, hogy a kivándorlási mozgalom apasztására szükségesnek látja első sorban községenként *fogyasztási szövetkezeteknek* a létesítését, mivel azok méltányos versenyt keltve, megóvják a kis embert az *áruuzsora* minden válfajától és *megvédik őket a szatócsok üzelmével szemben.*

2. Mondja ki továbbá a kongresszus, hogy szükségesnek tartja a *gabona és termény értékesítő* s feldolgozó szövetkezetek, nem különben az ipari termelő szövetkezetek létesítését, mivel ezek megvédik a kisembert a kizsákmányolás ellen és biztosítják megélhetését.

Hogy a javaslat betérjesztője e szövetkezeti eszmét használja oly vesszőparipának, amelyen a hirnév Parnasszúsára akar lovagolni, ezt tudja Aradon mindenki, s azért a határozati javaslata senkit se lep meg. Az a hang se szokatlan, amelylyel a szatócsokról és a sorok között a gabonakereskedőkről beszél; tudvalevő, hogy a vidéken a fogyasztási szövetkezetek alapítása alkalmával a kereskedőkre azt szokta mondani, (persze, óvatos általánosságban), hogy hamis mérleget csinálnak, s az adósaikkal szemben uzorát gyakorolnak. Egy legutóbb tartott agrár-ankéten azt mondta, hogy Arad vármegye tömve van gabona-uzsorásokkal. Ennek a titka igen egyszerű: a javaslattevő ur, még nem lehet a fölvidéki kazár föld kormánybiztosa, s addig is, míg ez ambíciója eddig felviszi, itt menti a kis gazdát és a kis embert a kazároktól, akiket Aradra és Aradmegyébe ideképzelt. Ha nincs kazárság, csinál ő magának.

Mindez azonban nem tette volna szükségessé, hogy a gazdasági egyesület igazgatójának ezt a tényét szóvátegyük, mert utóvégre ő se az az üstökös, a kinek föltűnésében a kereskedők összeségének a a pusztulás biztos jelét kellene tekinteniök. Hanem kívánatosná teszi azt a határozati

javaslat egy képtelensége és egy komoly körülmény.

Igen szépen kérjük a tisztelt kazárverő urat: amaz ezerek közül, a kik a délvidékről utlevelet váltanak maguknak a kivándorlásra: mutasson egyet, a ki az „áruuzsora” kereskedők miatt menne ki Amerikába, vagy máshová?

S hasonlóképen szeretnék látni egy községet, a honnét azota, a mióta fogyasztási szövetkezetet kapott, kevesebb ember vándorolt ki? Azt hisszük aligha talál. Szövetkezet és kivándorlás ok és okozat tekintetében úgy függnek össze, mint a szerelem és a rézgálic. Ha egy kivándorlónak az ország határán azt kiáltják oda: „Maradj itt, csinálunk neked fogyasztási szövetkezetet!” — hát bizony az nem fog visszafordulni és hazatérni.

A fogyasztási szövetkezetek propagálása egy cifra gomb, a melyet az agráriusok minden kabáthoz odavarnak. Szó van az uzoráról: fogyasztási szövetkezetet a nyakára! Szó van a kivándorlásról: hamar, hamar a fogyasztási szövetkezetet! Szó van a telepítésről: fogyasztási szövetkezetet a hegyibe!

De még az se a legkomolyabb része a dolognak. A temesvári kivándorlási kongresszuson képviseltette magát két igen tiszteletreméltó testület: az *Aradi Nemzeti Szövetség*, és annak temesvári társ-
szövetsége.

A Nemzeti Szövetségnek működését oly liberális, társadalmi és osztályegyenlőséget, békét követelő elvek kell, hogy irányítsak, a melyek nem férnek össze az

T A R C A

Magyarok a turini kiállításon.

Irta: Auszterweil Géza.

Kossuth Lajos halálának városába sereggestül tódulnak most az idegenek, Francia, német, is mint Olaszországban állandóan — rendkívül sok angol, fordul meg, s velük együtt az olaszok tipikus barna alakjaitól hemzsegnék a széles egyenes utcák.

A renaissance-ot teremtő nép a huszadik század elején művészeti kiállítást rendez, de a huszadik század szellemének megfelelően *iparművészeti* kiállítást. „Esposizione Internazionale d'Arte Decorativa Moderna.” Ez a hivatalos címe a kiállításnak.

Azonban nemcsak a nemzetközi iparművészet van itt képviselve; van egy borászati és olajipari kiállítás is. Nagyon ajánlatos, hogy a kiállítás látogatója, ha elébb téved a borászati pavillonba, mint az iparművészetibe, maga is művész legyen a borok elköltésében: nehogy a jóféle Chianti, Marsala, Lacrimae Christi valahogy leszedje a lábáról. Az olajipari pavillontól nem féltek senkit. Ehhez a kiállításához van kapcsolva még a szőlőművelési, borászati és pincészeti eszközök, valamint az olajnyerési készülékek igen tanulságos kiállítása.

A kiállítás a Po melletti városi parkban van; (lesz e valaha *Aradnak* olyan városi parkja? (körülbelül száz holdnyi területen. Minden épület a modern stílus lehelletét viseli magán. Képtelen formájú oszlopok, laposra nyomott ívek, elszontyolodott portikusok közül előre tör az olaszok kitűnő íze, diszkrétebb szubtilisebb komolyságot, nyugodtságot, hatást hozva a kiabáló, feltűnni akaró alakzatok chaosába. Maga az iparművészeti pavillon, (bizvást csarnoknak is lehetne hívni) deszkából és gipszből hevenyészett mivoltában, eltekintve a szakatlan alaktól, eléggé szimpatikus benyomást tesz: uralkodó színei a fehér és arany. Az elrendezés legyezőszerű, a főbejáraton belépve, nagy félkör alakú csarnokban vagyunk, melyből hatfelé ágazik el hat különféle nemzet osztálya; ezen osztályok a tulsó végén, a két szélső az oldalán külön nemzeti stílyű bejáratral bírnak.

Jobbra indulva, Anglia osztályában a londoni „Artsam Crafts Exhibition Society” *Walter Crane* kiállítása tárul elénk. Ez az a híres gyűjtemény, mely pár év óta Európát járja, és a mely nálunk is volt két évvel ezelőtt, Budapesten az Iparművészeti csarnokban; u. yanakkor a művészt, a ki kétségkívül ma az ironnak legnagyobb mestere, fényesen ünnepelte a magyar művészvilág. Ebben a szakosztályban feltűnnek W. A. *Benson* réz készítményei; csinosak Edgar Wood manchesteri építész templomtervei; a szomszédos skót, szakosztályban

kitűnőek A Mortonam C. tapétái s Cromer Watt gyönyörű smaltjai.

Ugyes kapu vezet a belga osztályba; igen szép, izléses plakátok tűnnek fel az első teremben; odább butorok, melyek azonban a Hortiféle butorokkal alig-alig állják ki a versenyt. Gyönyörűek Wolfers antwerpeni művész bronz szobadisztiményei. Ad. Crespiu könyvvállánya, Van de Voorde apróságai. — Egyáltalán az egész kiállításban nagy súlyt látszanak fektetni olyan kisebb szobadisztimé cikkekre, a melynek hasznát nehéz kitalálni.

A következő terem az *olasz* agyagiparnak van szentelve. Poggi albiszolai, Manufactura Fiorentina firenzei gépek gyönyörű munkákat állítanak ki; ez igazán iparművészet, sokkal inkább az, mint az annak hívtott óriási mennyiségű márvány és kőszobor, melyet az olasz „művészet” termeiben láthatni; az a sok sablon-szerű alak, ényesre kicsiszolva, minden mozdulat mintegy parancsszóra rendbeszedve, mint egy porosz gárdaezred parádéja, jó drágán való eladásra dolgozó iparé, mintsem művészetét.

A vasmunkákon Bertolinie, Perone bor-gosetiai cég kemence ellenzőin, asztalkáin, ismét az a bizonyos szellem tűnik fel, a mely annyira megragad bennünket minden olasz műtárgy látásánál, az anyag, a készítmény, és a tárgy összhangja; — azon a lapáton meg-látszik, hogy vasból készült, hogy kalapáccsal készült; nincs lereszelve, lecsiszolva fényesre;

agrár-szövetkezetek propagálásával, a melyek titkos: végső célja: a kereskedőosztály megrontása, tönkretétele. Ily célokkal nem vállalhat közösséget a Nemzeti Szövetség. Abban az akcióban, a mely esetleg a fent említett határozati javaslatot követni fogja, nem vehet részt a *Nemzeti Szövetség*, a melyet eddig hazafias és társadalmi misszióiért csak becsülni tudunk. Ilyesmivel pedig ezt a presztizst könnyen veszélyeztethetné.

A képviselőház ülése.

— Az Aradi Közlöny távirati tudósítása. —

Budapest, június 18.

Még ma is a Pavlovics ügy kísértett. Krasznay Ferenc, a szélbal elegáns atlétája hozta szóba.

Bejelentette ugyanis, hogy törvényjavaslatot fog benyújtani az iránt, hogy hazafiatlan egyén a Háznak tagja ne lehessen.

A miniszterelnök élénk tetszés mellett jelentette ki, hogy a javaslat tárgyalásába bele fog menni.

Az eszmét pártkülönbség nélkül rokonszenvenvel fogadták.

Hosszabb vita indult meg a népfelkelési fegyverekről szóló javaslatnál, de érdeklődést nem tudott kelteni. A népfelkelést is jó fegyverekkel kell ellátni. Ez volt a vélemény.

A honvédelmi miniszter mélabusan hallgatta Pichlerék kifakadásait.

Részletes tudósításunk itt következik:

A hazafiatlan képviselők.

Elnök: Apponyi Albert gróf.

A kormány részéről jelen vannak: Széll Kálmán miniszterelnök és Fejérváry Géza báró miniszter.

Elnök jelenti, hogy a francia kamarák köszönetet szavaztak a martiniquei katasztrófa alkalmából kifejezett részvéletért. (Tetszés.)

A napirend előtt felszólal

Krasznay Ferenc: Tegnapi indítványozta, hogy a Pavlovics-ügyben vizsgáló bizottságot küldjön ki a Ház. Miután arról győződött meg, hogy ez az indítvány nem talált rokonszenvre, más előterjesztése van. Nem lehet megtűrni, hogy a Háznak hazafiatlan tagja legyen. Es hogy ez meg ne történhessen, az összeférhetlenségi törvényt kell olyképpen módosi-

tani, hogy hazafiatlan képviselő e Háznak tagja ne lehessen. (Helyeslés a szélbalon.) Ez iránt törvényjavaslatot fog benyújtani.

Széll Kálmán miniszterelnök: Már tegnap is kijelentette legmélyebb megbotránkozását a Pavlovics-eset felett. Biztosítja a Házat arról, hogy a dolog megtorlása nélkül nem marad. Pavlovics becsületszavára jelentette ki, hogy a dolog nem igaz. Be kell tehát várni a bírói vizsgálatot. A mentelmi jogot megsérteni nem szabad. Ha Krasznay benyújtja jelzett törvényjavaslatát, ugy annak tárgyalásába bele fog menni. (Általános helyeslés.)

A Ház ezután harmadszori olvasásban is megszavazta a tegnapi elfogadott törvényjavaslatokat.

Az állami számvevőszék.

Jakabffy Imre előadó elfogadásra ajánlja az állami számvevőszék szervezetére vonatkozó törvény módosításáról szóló javaslatot.

Széll Kálmán miniszterelnök: A javaslat célja az, hogy az állami számvevőszék hivatali létszámának emelése az állami költségvetés tárgyalása alkalmával állapíttassék meg. A pénzügyi bizottságban már többször szóvá tették, hogy a miniszteriumok tisztviselői létszámát külön törvényjavaslatban állapítsák meg. Ő meg is ígerte, hogy meg gondolás tárgyává teszi az eszmét. Ennek kapcsán bejelenti azt is a Háznak, hogy a szólásszabadság megsértése nélkül módot és alkalmat akar nyújtani arra, hogy a költségvetést rövidebb idő alatt tárgyalhassa le a Ház, mint az eddig történt. Ezt előmozdítja az is, ha egyes dolgokat kikapcsolnak a költségvetésből. Így egyes miniszteriumok és hivatalok létszáma és az államadóságot külön javaslatban lehetne megállapítani. Kivétetnék ez alól a kereskedelmi és pénzügyminiszterium és a kultuszminiszterium, mely utóbbinak egy részében a hivatalnoki létszámot a közérdek sérelme nélkül stricte megállapítani nem lehet. Az elmondottak alapján kéri, hogy a javaslat első §-át hagyják ki. (Helyeslés.)

A Ház a javaslatot ily értelemben fogadta el.

A népfelkelők fegyverei.

Műnich Aurél előadó elfogadásra ajánlja a népfelkelés teljes felfegyverzéséhez szükséges ismétlő fegyverek beszerzéséről szóló törvényjavaslatot.

Pichler Győző pártja nevében tiltakozik minden hadi költség ellen, mert a folyton fokozódó terheket a nép nem bírja el. A népfelkelési törvény tárgyalásakor kimondatott, hogy a népfelkelők csupán a végveszélyben használandók fel. Most már a véderő kiegészítő részének tekintetnek, sőt még a haza határán

tul is fel akarják őket használni. Ez ellen tiltakozik.

Ujból és ismételten kijelenti, hogy a javaslatot visszautasítja.

Solymossy Odön báró örömmel üdvözli a javaslatot, mert az valóban humánus. Egyrészt munkát ad az iparosoknak, másrészt a családostól népfelkelőknek kellő védelmet nyújt. Nem kapákkal, csákányokkal, kaszákkal kell megvédenie ezután hazáját, házát, hanem használható és jó fegyverekkel. Ezt a humanitást krisztusi szerető diktálta és épen ezért igenis örömmel üdvözli a javaslatot, a melyet elfogad és elfogadásra ajánl. (Élénk helyeslés jobbról.)

Buzáth Ferenc hosszabban kijelenti, hogy gazdasági szempontból nem fogadja el a javaslatot, mert a költségek tulterhelik az adófizető polgárokat.

Elnök az ülést felfüggeszti.

Szünet után

Bakonyi Samu azt fejtegeti, hogy a népfelkelők az idők folyamán a hadsereg póttartalékának kezdik tekinteni. Ezt bizonyítja az is, hogy most már ismétlő fegyvereket kérnek számukra. Maga a tény, hogy a felkelőknek fegyvert adnak kapa, kasza helyett az humanizmus, de ezzel egyszersmind hadviselő katonákká teszik őket, ami ellentétben van a törvény szellemével. Idézi Apponyi Albert grófnak a véderő vita alkalmával mondott egyik nagyobb beszédét, a melyben szintén erősen tiltakozott a hadügyi költségek emelése ellen. Teljesen lehetetlen a már nagy megterheltetés mellett még újabb terheket róni a népre. Méltán kiáltja pártja a kormány felé: eddig és ne tovább! Felhossa ezután a delegáció ama határozatát, melylyel póttartalékosok behívására költséget szavaztak meg. Ezt a határozatot a delegáció törvénytelenül szavazta meg. És ha a miniszterelnök a jelzett javaslatot benyújtja, a függetlenségi párt a leghatározottabban állást fog foglalni ellene. (Helyeslés a baloldalon.)

Fejérváry Géza báró miniszter: Hiszen, még nincs benyújtva.

Bakonyi: De mert ez katonai követelés, hát be fogják nyújtani. A miniszterelnök különben is jelezte már. Követeli, hogy a közös hadsereg magyar legénysége a magyar szentesített törvényekre is esküt tegyen.

Pölcner: Ezt nem engedik Bécsben!

Bakonyi még hosszabb fejtegetés után kijelenti, hogy a javaslatot nem fogadja el.

Várady Károly ellenzi a javaslatot.

Elnök a vita folytatását holnapra halasztja.

hisz az alak nemessége, a munka kitünősége, így csak jobban meglátszik rajta.

Feltűnik ez különben a szomszéd teremben, francia mestereknél is; így a Gay és Roman berakott fából készült kemence ellenzójén. Tengerpartot ábrázol a kép, — a tenger hullámai a fa kitünően felhasznált ereze képezi; ezen meglátszik, hogy fából volt gondolva; és éppen ez az amit a modern művészet akar. A francia osztályban igen hatásosan válik ki még a *Maison moderne* üveg kiállítás.

Az amerikai osztályon keresztül menve, hol Tiffany hirhedt üvegománcai tűnnek fel leginkább Gordam ékszerész izléses niello-kiállításával mellett belépünk a magyar osztályba.

Hogy milyen fényesen álltuk meg itt megint a helyünket, arról csak annak lehet fogalma, a ki ezt a kiállítást látta. Radisics Jenő és Konti Pál, a magyar kiállítás rendezői büszkén mondhatják el magukról, hogy mint Párisban, ugy itt is dicsőséget szereztek a magyar névnek. Sok bámulója van különösen a bronzmunkáknak. Telcs csikósa, üveg fuvója, Marklip. Oroszlán a lófarkkal, egy-egy csodálatos csoport középpontját képezik. Legfényesebben van azonban az agyag- és üvegipar képviselve. Zsolnay kiállítását maga is elég lett volna arra, hogy a magyar osztály egyik clou-ja legyen ennek a kiállításnak, hát még a többivel együtt! Sovánka zay-ugrócy üvegei, Roth Miksa mozaik-kandallója, Wartha pro-

fessor cseperei, Petridesz ungvári agyag edényei, mind megannyi gyöngye az üveg és agyag iparnak.

Nem láttam az egész kiállításban egyetlen részletet sem, a hol a formai tökély annyira egyesült volna a technikai kivitel kitünőségével. Külföldre kell menni, hogy az ember meglássa, mire képes a magyar, ha hozzálat egyszerű. És azok, a kik itt kiállítanak, már elég régen hozzálatottak a munkához, hogy mily sikerrel, azt mutatja az az általános bámulat, a melylyel a magyar ipar-művészet cikkei találkoznak. De nemcsak bámulatra, de vevőkre is találunk, és ez, azt hiszem, a legteljesebb siker bizonyítéka.

Két évvel ezelőtt Párisban, most meg itt Turinban, megmutatta a magyar művészet, a magyar ipar, hogy egyenkint is, de vállatve még inkább, a modern műtörténelemben fényes szerepet vannak hivatva játszani.

Kiválnak még a magyar osztályban Fischhof és Tull bőrmunkái, Konti, Faragó, Michl Alajos szobaberendezései, (melyeket a budapesti Iparművészeti Csarnok látogatói jól ismernek) s Gottermayer könyvkötő izléses munkái. Wisinger ékszerész ügyes násfáival igen szép üzleteket csinált szemem láttára. — Last not least, az Erzsébet szobor pályaművei is ki vannak állítva.

A mellékteremben van *Hollandia* kiállítása: a delfti és a roozenburgi régi porcellángyárak dominálják; az egészen „igazi” modern

style bélyege van. — Majd a svéd csarnok köti le figyelmünket. Különösen a vas és rézmunkák válnak ki nemes egyszerűségükkel, valamint az „a la Maisson” fehér és kék porcellán és kőedény. — Gyönyörűek a Beij mijvai festett üvegedények. A koppenhágai művészeti társaság is kiállított néhány művészeti beccsel bíró porcellánt, szép vas és különösen famunkákat, továbbá egy kisebb márvány kutat; ez utóbbit különösen sokan megcsodálták.

A németek elkéstek. Csak egy terem van nyitva, a reklámláplatok terme; persze, a hol kiabálni kell, a hujjahóval, ott elől vannak. Kedves osztrák szomszédaink se nyitották ki csarnokjukat, két héttel a kiállítás megnyitása után, mint sok másban, ebben is utánozzák a nagy Németországot. Ügyes még a japáni kiállítás, óriási vázáival, himzett selyem és festett fa díszműtárgyaival.

A legyező alakú épületet körülveszi a modern olasz festőiskolák kiállítás. Sok helyütt lilaszín ég, kék tehene, piros fü látható; de sokszor remek dolgok, mint Rosso „Munká-”-ja, szántó embert ábrázolva. Feltűnik a sok arckép. A terem hátsó falát egészen elfoglalja egy nagy vászon, Cressi képe, egy pillantás a jövő évek történetébe. Java korabeli nő, munkás zubbonyban, rongyos kék köténnyel, — egyik kezében égő üszők, a másikban pisztoly. Szembe fordul a szemlélővel, és izzó tekintetet vet reá. Alatta ez áll: *Citoyens!*

Az Aradi Közlöny minden előfizetője 3000 koronára biztosítva van balesetből eredő halál vagy rokkantság ellen mindaddig, amíg előfizetése tart.

A városi kölcsönök konvertálása.

(A pénzügyi-bizottság ülése.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, június 18.

A város pénzügyi bizottsága ma délután tartott ülésén foglalkozott a város nagy kölcsöneinek konvertálásával. Annak a konverzióknak tervéről, a mely az osztrák földhitelintézetnél fölvetett kölcsönök tervére nézve fölmerült, annak idején megemlékeztünk, az *Aradi Közlöny* közölte is a pénzügyi bizottság két tagjainak *Böhm Adolf* és *Ottenberg Tivadarnak* véleményét, a kik a konverziót oly föltételek mellett, a mint azt az osztrák földhitelintézet ajánlotta, nem tartották üdvösnek és a város érdekében valónak. Ilyen álláspontra helyezkedett a pénzügyi bizottság is, és kimondta, hogy az osztrák földhitelintézetnél levő kölcsönöket nem konvertáltatja. Ellenben kimondta a konverzió szükségét az aszfalt-kölcsönökre nézve, a melynél a kövezeti alap a konverzió által évente tekintélyes összeghez jut.

Lócs Rezső adóügyi tanácsos ismertette az első konverzió tervét. A pénzügyi viszonyok jobbra fordulása folytán a polgármester kérdést intézett az osztrák földhitelintézethez, hogy mily föltételek mellett volna hajlandó a városnak összesen 5,278, 555 korona és 52¹/₂ fillért kitevő kölcsöneit konvertálni. Az intézet válasza június 2-án érkezett meg, ebben hajlandó az intézet a törlesztési határidőt hatvanöt évre kitolni, azonban csak a jelenlegi kamatláb, azaz 4 és fél százalék mellett. Ennek révén a város a mostani félévi törlesztésnél, a mely 140,840 koronát tesz ki 15,573 koronával kevesebbet fizetne. A konvertálásnak ez a módzata azonban a városra nézve nem jelentene előnyt, miért is az előadó a konverzió mellőzését javasolta.

Institúris Kálmán polgármester, mint a gyűlés elnöke, ehhez hozzátette, hogy a konverzió tervére nézve tudakozódott a kormánytól a hol szintén ellene vannak a hatvanöt éves kölcsönöknek, különösen pedig a meglevő kölcsönök határidejének ily időre való kitolásának. Azt szintén ellenzik, hogy a város ugyanoly kamatláb mellett kössön konverziót, mint a minő az eddigi volt.

Ottenberg Tivadar hozzájárul az előadó előterjesztéséhez. A legnagyobb baj, hogy a város az osztrák földhitelintézetnél annyira le van kötve, hogy a más intézettel való konverzióra gondolni se lehet.

Böhm Adolf szintén hozzájárul az előadói előterjesztéshez, annyival is inkább, mert a mit az osztrák földhitelintézet ajánl, az tulajdonképpen nem is jelent konverziót. A mostani kölcsönök lejáratá közül a legrövidebb 38 év, a leghosszabb 46 év, átlag tehát 40 év. E szerint a határidőt egyenesen huszonöt évvel tolnák ki, ha az ajánlatot elfogadják. Azt indítványozza, várjanak be két-három-négy évet, a mikor a pénzügyi viszonyok állandóan kedvezőbbek lesznek, s akkor bizonyára igazi konverziót sikerül megalkotni.

Erre az előadó javaslatát elfogadták.

Ezután az aszfalt-kölcsönök konverziója került sorra. A város az aszfalttársaságnak a főter és a mellékutcák kövezéseért, valamint azok fentartásáért összesen 463,355 korona 40 fillérral tartozik, a melyre félévönként 16,459 korona törlesztést fizet és a mely 26 éven át fizetendő. A tanács azt ajánlja, hogy ez a kölcsön konvertáltassék és hogy a polgármestert bízzák meg, hogy a hazai pénzintézetekkel tárgyalásokba bocsátkozzék az iránt, úgy, hogy

a konverzióra nézve már a július havi közgyűlés határozatot hozhasson.

Böhm Adolf melegen ajánlotta a javaslat elfogadását, mert ezen konverzió által a kövezési alapon, a mely most egészen ki van merítve, lényegesen segíthetünk. A mennyiben az aszfalttársulatnak a kölcsön azonnal visszafizettetnék, annak összege 320—330,000 koronára szállna le, körülbelül ennyi lenne tehát az a kölcsön, a melyet a konverzió által fölvennének. A legkedvezőtlenebb föltételt, a 7 százalékos annuitást véve alapul, a kövezeti alap lényegesen kevesebbet fizetne, mint most. Ajánlja, hogy ezt az ügyet sürgősen üsse nyéibe.

Révész Adolf és *Ottenberg Tivadar* hozzájárulása után a javaslatot elfogadták, s megbízták *Bund Henrik* főszámvevőt, *Boros Vidát* és *Szathmáry Jánost*, hogy az aszfalt-kölcsön konverziójára nézve a szükséges számításokat végezzék el. *Tolnai János dr.* indítványára még azt is kimondták, hogy ezeket a számításokat mielőtt a pénzügyi bizottságban újra tárgyalatnának, ki fogják nyomtatni s a tagoknak megküldik.

A bosnyák összeesküvés áldozata.

(Öngyilkos tüzérkapitány.)

— Az Aradi Közlöny távirati értesülése. —

Arad, június 18.

Megemlékeztünk mai számunkban *Persics Rókus* budapesti tüzérkapitány öngyilkosságáról. A mint a fővárosból jelentik, ennek az öngyilkosságnak szenzációs politikai háttere van: *Persics* százados ugyanis egyik legtevékenyebb tagja volt annak a bosnyák komiténak, mely a a török diplomácia által titokban támogatva, a jelenleg Boszniában uralkodó rendszer megdöntésén dolgozik.

Ennek a titkos politikai bizottságnak *Konstantinápoly* a székhelye, de van fiókja *Budapest* és *Párisban* is. *Persics Rókus* ugy a budapesti, mint a konstantinápolyi bizottsággal élénk összeköttetésben állott.

Persich Rókus tüzérszázados atyja, *Persics Ozman* effendi egyike volt *Bosznia* legtekintélyesebb és legvagyonosabb földbirtokosának. Az okkupálás idején az effendi a fölkelők vezérei között szerepelt, az utolsó volt azok között, a kik a fegyvert lerakták, *Persics Ozman* azután megbékült sorsával, fogadalmat tett, hogy politikai mozgalomban nem vesz részt és fiát, *Rókus* a bécsi hadapród iskolába adta.

Rókus kitűnő katona lett, a ranglétrán gyorsan emelkedett, az alig 38 éves katona most mint I. osztályú százados volt beosztva a stájer-karinthiai 5. vartüzérezredhez, melynek törzse *Cattaróban* van.

Hanem az öreg *Persics* nem tudott belenyugodni a tétlenségbe. Néhány esztendő előtt a bosnyák közös kormányának egy titkos bizottságról jött tudomása, mely az állapotok felforgatásán dolgozik. Ez volt az a bosnyák komité, mely annak idején sok vizet zavart fel. E bizottságnak *Persics Ozman* effendi is tagja volt s ezért kellett *Boszniából* családotul kivándorolni. Az öreg pénzzé tevén birtokát, *Konstantinápolyba* ment, ahol mint a bosnyák bizottság legtevékenyebb tagja, kedvelt embere a szultánnak.

Fia, *Rókus* itt maradt, mint katona. *Persics Rókus* nem tudott lemondani pályájáról, de az apjáról sem. Minden követ megmozgatott, hogy apjának *Boszniába* való visszatérését lehetővé tegye, de ez nem sikerült neki. A do-

lognak az lett a vége, hogy az osztrák-magyar katonatiszt is tagjává lett a komiténak.

Persics Rókus valahányszor szabadságot kapott, minden alkalmával *Konstantinápolyba* utazott, a hol a bizottsággal érintkezett.

Párisban is volt néhány alkalommal, az ottani bizottsággal is élénk összeköttetésben állott. Néhány hóna előtt *Persics Rókus* politikai szereplését feljelentették a katonai hatóságnak s *Persics*et felhívták *Bécsbe*, a hadügyminiszeriumban kihallgatták, de mert a vizsgálat kompromittáló adatokat nem tudott napfényre hozni, a miniszeriumban beelégedtek azzal, hogy figyelmeztették a tüzérszázadost, szüntesse be konstantinápolyi utazásait.

Persics azonban nem törődött a figyelmeztetéssel. Az idén már kétszer volt *Konstantinápolyban*, ahonnan *Calice* báró, az osztrák-magyar nagykövet jelentést tett arról, hogy *Persics* szorgalmasan részt vesz atyjával együtt a bosnyák bizottság ülésein.

Ugy kell lennie, hogy *Persics* komoly fordulattól tarthatott, mert három héttel ezelőtt hirtelen szabadságot kért, a mit engedélyeztek is neki. *Konstantinápolyba* utazott s innen tegnap délután érkezett meg *Budapestre*, az ott működő bosnyák-bizottság meghívása folytán, melynek irodája *Páris-szálló* második emeletén van. Itt bérelt szobát, ugyancsak a második emeleten.

*Persics*et megérkezésekor már egy *Konstantinápolyból* érkező sürgöny várta, amelyet édes apja küldött. Ebben a táviratban az volt elmondva, hogy az elutazás után közvetlen báró *Calice* konstantinápolyi nagykövet kerestette, azzal, hogy megkeresés érkezett az 5. számú tüzérezred parancsnokságától, melyben felszólítja *Persics* kapitányt, hogy állomáshelyére, *Cattaróba* haladéktalanul térjen vissza.

Persics megrendülve olvasta a sürgöny tartalmát. Világos volt előtte, hogy ezredének tudomására jutott konspirációja a bosnyák nemzeti párttal és tudta annak szomorú következményét, a lefokozást és a fogság keserűségeit.

A tegnapi nap egész délutánját és estéjét az itteni bosnyák bizottság tagjaival együtt töltötte el s csak a hajnali órákban vetődött haza szállodai lakására. A délelőtti folyamán nem jött elő szobájából, ami a szállodai alkalmazottnak fel sem tűnt, mivel tudták, hogy hajnalban jött haza. A délután folyamán azonban már aggódni kezdtek, annál is inkább, mert a bosnyákok sűrűn kérdezősködtek utána, hogy fölkelte-e már? Végre 4 órakor feltörték szobája ajtaját. Megrendítő látvány tárult a belépők elé. A délceg kapitány a szoba közepén feküdt, átlótt halántékkal, körülötte nagy vértócsában, holtan és diszruhában.

TÁVIRATOK.

A szász király betegsége.

Sybillenort, jun. 18. A szász király állapotáról ma reggel 7 órakor a következő orvosi jelentést adták ki: A nagyobb zavar nélkül elmúlt tegnapi napra nyugtalan éjszaka következett. A király keveset aludt. Lélegzése időnként nehéz. Erverés 100, szabályos. Láz tünetek nincsenek.

Kitchener a bur vezérekhez.

Pretória, jun. 18. *Kitchener* táviratokat küldött *Bothá-nak*, *Delarey-nak* és *Dewet-nek*, a melyben nagy elismeréssel szól arról az energiáról és tapintatosságról, a melylyel a megadás munkáját megkönnyítették. A királyt —

A Nemzetközi baleset elleni biztosító társaság balesetből eredő halál és teljes rokkantság esetére 3000 koronát, illetőleg a rokkantság mértékének megfelelő összeget biztosít az Aradi Közlöny előfizetőinek.

mondja a táviratokban — nagyon kellemesen érintette a burgherek fégyverletételének módja és a brit nemzetre, a mely a burghereket szívből üdvözli polgártársaiként, mély benyomást tett. Kitchener erősen hiszi, hogy már a teljes kibékülés korszaka kezdődik Dél-Afrikában.

Aradi hang a Pavlovics-esetről.

(Beszélgetés Pavlovics egy aradi rokonával.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, június 18.

Pavlovics Lyubomir, a képviselőház szerb nemzetiségi párti tagja ismeretes ügyének a mely a Ház keddi ülésén oly viharos botrányoknak volt az okozója, Aradon kettős érdekessége van. Pavlovics Lyubomir az aradi szerbek körében igen ismeretes ember, s közöttük több rokona van. Igy rokonságban van vele az Illics-család, rokona Pavlovics Szvetozár aradi ügyvéd, Telecsán Milivoy aradi borkereskedő pedig sógora a képviselőnek.

Ezenkívül Pavlovics szerb egyházi ügyekben gyakrabban megfordult Aradon: tavaly az aradi szerb püspökség, és ezzel kapcsolatban a Thököly-alapítvány kérdéséhez nyújtott adatokat és megígérte, hogy ezt az ügyet a karlócai szerb egyházi kongresszuson szóvá fogja tenni.

Az Aradi Közlöny egy munkatársa a kindai botrány ügyében beszélgetést folytatott Pavlovics Lyubomir egy aradi rokonával. A beszélgetést, a melynek adatai természetesen Pavlovics védelmére szólnak, itt adjuk.

— Magáról az ügyről, a melyet a képviselőházban szóvá tettek, mondta az illető, — miután Pavlovicssal arról még nem beszélhettem s ő se irt nekem, nem szólhatok. Pavlovics, a mikor ez a vád a lapokban megjelent, ép a karlócai szerb egyházi kongresszuson volt, a melynek ő egyik vezető szónoka. Ott értesült a vádokról és sietett Budapestre. En azonban jól ismerem őt, és tudom, hogy ő sokkal higgadtabb, sokkal komolyabb férfiú, minthogy föltételezhetném róla, a mit megírtak a lapok. A ki őt ismeri — s ilyenek vannak az aradi szerbek közül sokan, — nem fogják elbinni, hogy ő iskolás gyerekeknek megbíalta a fülét, a miért azok a Himnuszt énekeltek. Lehet, hogy Pavlovics a Himnuszt hallotta énekelni, s lehet, hogy valami csinyért a gyerekeket megpirongatta, de hogy a kettő között okozati összefüggés lenne, azt kizártnak kell tartanom. Pavlovics sokszor volt Aradon, s bizonylyan volt rá alkalom, hogy itt is a Himnuszt vagy a Szózatot hallotta, de soha, egyetlen szót se hallottunk az ajkáról, a mely azt tanusította volna, hogy neki a hazafias dalok ellen kifogása lenne.

Sokkal valószínűbbnek tartom, hogy valamely véletlenből Pavlovics torontáli ellenségei kovácsolnak tőkét, a miután mással nem tudnak ellene küzdeni, örökösen a nemzeti politikát veszik elő. Ennek az önre alatt adtak be petíciót mandátuma ellen, de a kuria nem találta bebizonyítottának a nemzeti igazság vádját s a petíciót elutasította. Hogy benne nem a nemzeti igazgatót hanem a személyt üldözik, bizonyítja, hogy szerb ember küzdött legjobban ellene: Eremics Pál, a Nagykikindvi Takarékpénztár igazgatója, a ki a saját mandátuma érdekében pénzüzetének minden hatalmat igénybe vette, hogy Pavlovics Törökbecsén megbukjék. Annak a klikknek, a mely Torontálban Pavlovics ellen küzd, lesz a szüleménye bizonylyan ez a „hazaárulási“ vád is.

— Valószínű, hogy a képviselőház szerb

tagjai, a kik a szabadelvű párthoz tartoznak, védelmükbe fogják venni Pavlovicsot?

— Valószínű, mert ők maguk érezhetik legjobban ennek a vádnak képtelen voltát, noha egyesek ellenséges lábon vannak vele: így például Eremics Pál, továbbá Dragulits Pál dr. Zombor város országgyűlési képviselője, a ki a karlócai kongresszuson a klerikális párthoz tartozott, s a kinek kongresszusi mandátumát ép a radikálisok, Pavlovics Lyubomir pártja a választási hibák miatt megsemmisítették.

Eddig szót az interjúv. Bizonyos, hogy a védelmező hang, a mely ezekben a szavakban megnyilatkozik, részben a rokoni elfogultságnak tudható be; de másfelől bajos elképzelni, hogy a hivatalos vizsgálat is pusztán légből kapott adatok alapján indult volna meg.

Tornaverseny a liceumban.

(Az aradi középiskolák házi versenye.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, június 18.

Az aradi diákok, három középiskola növendékei ma délután tartották meg ifjusági tornaversenyüket a liceumnak Jókai-téren levő játszóhelyén. A főgimnáziumnak, a reáliskolának és a tanítóképző intézetnek növendékei volt a mai nap, s aligha akad ma diák, aki tornaruháját felcserélte volna holmi katonai uniformiál. Persze: a katona legfeljebb hengeget az uniformiával, de a diák ezenkívül díjat is nyer benne. Ez pedig nagyobb dicsőség egy útköznetnél.

Körülbelül így gondolkozott ma az a nyolc-éves-egynehány gimnázista, réalista és képezdész, akik ma délután 4 órakor dobpergés és trombita szó mellett vonultak ki a liceum játszóterére, hogy évről évről tornavizsgájukat és házi versenyüket megtartsák. Nagy Sándor tornatanító, továbbá Palotay Antal és Jancsovic Ferenc tanárok vezették a büszke és feszes csapatot s alig kellett azoknak vezényszó, kifeszítették azok a mellüket e nélkül is a dicsőség tudatában.

A liceum tornacsarnokából indult ki a diák-csapat s katonás menetben vonult a versenyek színhelyére, melynek padsorait ekkorára már teljesen megtöltötte a közönség.

Kilenc oszlopba állott fel a diák-sereg Nagy Sándor tornatanár vezető-szavaira. Hét oszlopban a gimnázium növendékei, egy oszlopot a tanítóképző, egyet pedig a reáliskola növendékei képeztek. Felállás után az ifjuság elénekelte a himnuszt még pedig olyan egyöntetűséggel, ami ilyen alkalmakkor nem igen szokott sikerülni.

A himnusz eléneklése után kezdetét vette a verseny leglátványosabb része: a szabadgyakorlatok. A csapatokkal szemben felállított emelvényen négy előtornászó — a tanítóképző növendékei közül — minden egyes gyakorlatot mintául elvégzett s a nyolcszáz diák Nagy Sándor tanár vezényszó szavaira példászerű fegyelemmel vitte véghez a testedző mozdulatokat. A közönségnek nagyon tetszettek a bemutatott gyakorlatok s hatásuk főképen abban állott, hogy mind a nyolcszáz diák egyszerre végezte a mozdulatokat.

Ennél a számnál a pálmát a reáliskola növendékeinek itélnék oda, akik a taktusok ütemszerű betartásával tüntek ki.

A kisebb diákok osztálytornája következett ezután. Hat oszlopba, hat tornaszer elé állottak fel a gimnázium alsó négy osztályának növendékei s ügyességüket korlátlan, ugrószerevényeken, kápás támfán és lebegő-fán mutatták be, végül magasat és távolságot ugrottak.

Ugyanezt a szertornázást végezték a reáliskola alsó osztályainak növendékei is öt csoportban roham-deszkán, korlátlan, lebegő-fán és a magas-ugró mércén.

Ezeknél sokkal élvezetesebb volt a felső-osztályok csapat-tornázása szereken. Itt már nehezebb és nagyobb ügyességet igénylő tornaszereket is vettek elő: nyújtót, lovat, bakot és korlátot. Mind a három intézet növendékei között volt ügyes és merész szertornászó s ezekkel szemben a közönség sem volt tartózkodó a tapsot illetőleg.

A torna-ünnepély izgató és érdekes része most következett csak és pedig a versenyek gyűjtőneve alatt. Ezek a következő számokból álltak: síkfutás, rudmászás, függeszkedés, kötélmászás, magasugrás és távolugrás.

Ezeknek folyása és eredménye a következő volt:

Síkfutás-versenyben, a gimnázium I. a) osztályának növendékei közül 1-ső: Sebő Péter, 2-ik Lónyay József. I. b) osztályból: 1. Dobiasd, 2. Kozsi János. II. a) osztály: 1. Mihályovits, 2. Valérián Laci. II. b) osztály: 1. Olay Lajos, 2. Belloni Dezső. III. osztály: 1. Karácsonyi Mihály, 2. Hitel Oszkár. IV. osztály: 1. Korbuly László, 2. Latlanu. V. osztály: 1. Gangu András, 2. Zeldesán Andor. VI. osztály: 1. Scher, 2. Winkler. VII. osztály: 1. Bugár, 2. Hotorán.

A reáliskola növendékei nem osztályonként, hanem ennél helyesebb összeállításban: életkor szerint versenyeztek. A futásban az 1891-ben születettek közül: 1-ső Korman Lénárt, 2. Sik Jenő. Az 1890-esek közül: 1. Szathmáry Kálmán, 2. Bokor Gábor. Az 1889-esek: 1. Mittermayer Odön, 2. Kahlhoffer Rezső. Az 1888-asok: 1. Szathmáry László, 2. Kriván Tivadar. Az 1887-esek közül: 1. Szathmáry Béla, 2. Rider Robert. Az 1886. évben születettek közül 1. Medrea Aurél, 2. Kovács Henrik.

A tanítóképző I. osztályos növendékei közül: 1. Kóza Géza, 2. Téger Béla. II. osztály: 1. Pintér János, 2. Schütz Antal. III. osztály: 1. Rostás János, 2. Schwällengreber Ferenc. IV. osztály: 1. Zappe János, 2. Gáran Dániel.

A rudmászás versenyében a gimnázium növendékei közül: I. a) osztály: 1. Sebő Péter, 2. Lónyay József. I. b): 1. Rátkay Béla, 2. Weisz Arnold. II. a): 1. Valérián László, 2. Brassóványi. II. b): 1. Hendl Béla, 2. Olajos Nándor. III. osztály: 1. Oláriu Vazul, 2. Steity János.

A reáliskola növendékei közül ugyane versenyben: Az 1889-ben születettek közül: 1. Singer Sándor, 2. Mittermayer Odön. 1888-asok közül: 1. Szathmáry János, 2. Kriván Tivadar. 1885: 1. Grósz Ármin, 2. Sarlot János. 1884 és 1883 évben születettek közül: 1. Kocsisz vszky Pál, 2. Bán Mátyás. Az 1891-évből: 1. Péczely Béla, 2. Kóhman Lénárt. 1890-évből: 1. Szathmáry Kálmán, 2. Némethy Emil. 1887-évből: 1. Róder Robert, 2. Szathmáry Béla. 1886: 1. Illics Arzen, 2. Kovács Henrik és Reicher László.

A kötélmászás versenyében: a gimnázium III. osztályából: 1. Karácsonyi Mihály, 2. Rítich Jenő. IV. osztály: 1. Korbuly László, 2. Borneász Gyula. VI. osztály: 1. Szilbereisz Antal, 2. Winkler József. VII. osztály: (függeszkedés kötélen), 1. Ráthy Károly, 2. Lengyel János.

A tanítóképző-intézet I. osztályából 1-ső: Kiss Nándor, 2. Kóza Géza. II. osztály 1. Bácskay Gusztáv, 2. Pintér János III. osztály (függeszkedés): 1. Kmettyó Lajos, 2. Günsoher Károly, IV. osztály (függeszkedés): 1. Mathiasz Ferenc, 2. Untenvéger József.

A magasság-ugrás versenyében a gimnázium tanulói közül 1. Miklósy Kornél (V. oszt.) 145 cm., 2. Steity János 135 cm. magasságot ugorva földről, dobogó nélkül.

A reáliskolából: 1887. évben születettek közül: 1. Szathmáry Béla 135 cm., 2. Boros Jenő (120 cm.) 1886. évből: 1. Reicher László (140 cm.) 2. Boros R. és Illics Arzen (130 cm.) 1885. évből: 1. Sarlot János (140 cm.) 2. Pecsénye István és Maresch Gyula (135 cm.) 1884. évből: 1. Földes Béla (140 cm.) 2. Altmann Rezső, Kocsiszofszky Pál és Medrea Aurél (135 cm.)

A tanítóképző magasugrói: I. osztály: 1. Schubert József (155 cm.) 2. Kiss Nándor (150 cm.) ugródeszkáról. III. osztály: 1. Kné-

bel Ferenc és Kmetykó Lajos (155 cm.) ugródeszkáró.

A *távolugrásban* a tanítóképző növendékei közül *II. osztály*: 1. Mosonyi Ferenc (5 méter táv.) 2. Bácskay Gusztáv (4.40 m.) *A IV. osztályból*: 1. Mathiasz Ferenc (6 m. 10 cm.) 2. Hisch József és Czárán Dániel (5 m. 30 cm.) ugródeszkáró.

A versenyek befejezése után a realistáknak és a gimnáziumnak *füleslabdázó-csapata* mérkőzést tartott. A piros és kék dresszek viselői két táborba álltak s küzdtek egymás ellen, hivatás nagy lelkesedése közben. A küzdelem *elöntetlen* maradt, amennyiben a játék eredménye 1:1 lett. Érdekes volt azonban az a lelkesedés, mely az apró gimnázisták és realisták táborában kiűtött egy-egy goal után. Repültek a sapkák a levegőbe és hangzott fel az éljenzés.

A szép versenyt a himnusz elénekzése és a tornászok katonás elvonulása fejezte be. A verseny jövedelmét, mely az 50 filléres belépti díjából telt ki, az országos és kerületi torna-alap javára fordítják.

SZINHÁZ ÉS IRODALOM.

A színház műsora:

Csütörtök: *Pillangó-kisasszony*, színmű; *Szenes legény, szenes leány*, operette. Pálmai Ilka vendégfellepte.

Péntek: *Tartuffe*, vígjáték; *Gringoire*, színmű. Ivánffy Jenő vendégfellepte.

Pálmai — Szép Helena.

— A második vendégszínház —

Amióta a lovarda-tetővel koronázott nyári színpad áll, csupán egyszer volt úgy telve, mint ma. Tavaly a legújabb fenomén, Fedák Sári csinálta meg hét vendégszínház egyik estén a telinél is jobban megtelt házat, ma pedig Pálmai Ilka kedvéért töltötte meg a padokat a közönség s ő miatta rendezett simább és kevésbé simább lefolyású szó-afért Gondával az, aki jegyet már nem kaphatott. Olyan emberek, kik máskor az első sorok mögé alig ülnek le, az emeletről, sőt a „polgári állóhely”-ről nézték végig az előadást, illetve annak érdekes közponját: Pálmat.

Szép Helena a leghiresebb szerepe, melyet világjáró útjában mindenütt bemutatott, s mindenütt diadalt aratott vele, miképpen diadalmas vala annak a néhai Heléna királynőnek az ő varázsos szépsége. Nagystilű, bűbajos operett-szerep ez s minden primadonnának ambíciója, hogy sikere legyen benne. Aki aztán győzelmesen kerül ki a próbálkozásból, abban az összehasonlításban nyeri el a dicséretet, melylyel Pálmaihoz mérlik. Pálmai Ilka a Szép Helénének fokmérőjén a legfelsőbb grádus régtől fogva.

Ennek a híressé vált szerepnek, hogy is lehetett volna másként, ünneplő kedvvel tapsolt ma este a közönség; minden nagyobb jelenet után s a felvonások végén zugott az elismerés. Az első felvonás tréfái mindenkit megkaptak s kedves derűt árasztott, mikor Heléna Páris ostromlását fogadta. Amidőn pedig szerelmes szívvel, vágyakozó testtel Párisról akart álmodni a szép királynő, forró volt a levegő az izgalomtól. Pikantéria, amint ez tudott dolog, bőven van ebben a szerepben s dacára annak, hogy Pálmai nem hagyott ki aknáztatlanul semmit, példaadóan diszkrét maradt mindvégig. Hogy a Heléna „szép” jelzőjét is indokoltá tette, az csak elősegítette az igazi, nagy sikert.

Menelaust *Polgár* Sándor játszotta, akinek kitűnő karikatúra alakján sokat nevettek. Legjobb szerepei közé sorozhatja ezt a mulatságosan idéttlen királyt. *Beiczey* György, mint Páris

nemcsak szép hangjával hatott, hanem ezuttal ügyes játékával is. A többi szereplő közül kivált *Németh*, a pompás Calchas, akinek sok része volt abban, hogy a közönség jól mulatott. Az előadás általánosságban is a sikerült közöl való volt. (L—y).

* Pálmai Ilka utolsó vendégszínházja. Holnap este lép iel Pálmai Ilka utoljára az aradi színpadon, még pedig a *Pillangó-kisasszony* címszerepében és a *Szenes legény és szenes leány* Theresájában. Ez a fellépés annál érdekesebb, mert a művész két egymástól teljesen elütő szerepet játszik egy este. *Zilahy* igazgató, — tekintve az általános nagy érdeklődést — tárgyalásba bocsájtotta a művészével, vendégszínházának meghosszabbítása iránt, de a művész kimutatta, hogy pútektól kezdve bánatpénzes, szerződés kötelezi másfelé. Egyben azonban kijelentette, hogy aradi sikereivel rendkívül meg van elégedve és ha Zilahy igazgatónak sikerül, valamelyes módon őt ezen szerződési kötelezettség alul felmenteni, szívesen itt marad még egy-két estére. Zilahy igazgató erre rögtön Budapestre utazott, azon eltökélt szándékkal, hogy bármilyen anyagi áldozat árán is kieszközölje azon szerződés felbontását. A művész ugyan nem igen bizik abban, hogy Zilahynak sikerülni fog, mi azonban ellenkezőjét reméljük és az igazgató hazatérte után rögtön hírt fogunk adni az eredményről.

* *Ivánffy* Jenő vendégfellepte. Junius hó 20-án, pénteken lép fel a budapesti Nemzeti Színház kiváló művésze, *Ivánffy* Jenő, az aradi színpadon. A „*Tartuffe*” és *Gringoire* címszerepeit fogja eljátszani. Mindkét szerepet a Théâtre française-ben tanulmányozta a művész, aki különben ma egyike a legkiválóbb Molière-színészeknek.

* *Az Izé*. Az operette személyzet erősen készült Weinbergernek óriási sikert elért operettjére: *Az Izé*. Az operette bemutató előadása a legközelebbi jövőben lesz.

Meggyilkolt nagybirtokos.

(Ujabb részletek.)

— Az *Aradi Közlöny* tudósítójától. —

Arad, június 18.

Megirtuk a napokban, hogy a *Lippához* közel levő *Vizma* községben *Schöffér* Albin fiatal földbirtokost agyonlőtték. A gyilkosságról a következő ujabb részleteket jelentik.

A *meggyilkolt Schöffér* Zsigmond zombori földbirtokosnak a fia, aki nemrég vette meg a vismai birtokot és huszonhárom éves Albin fiát, aki most végezte el az önkéntesi évet, bizta meg a birtok kezelésével.

Schöffér Albin e hó 15-én este hazaérkezvén, arról értesült, hogy kaszálójából 30 forint értékű szénát loptak. Kérdőre vont a erdőőrét, s mivel az a tetteseket nem tudta megmondani, *Schöffér* kijelentette, hogy a 30 forintot az ő béréből fogja levonni. A mezőőr ezekkel a szavakkal távozott *Schöffér* lakásából:

— *Majd meglátjuk, hogy ki fog még az ősszel élni?*

Schöffér Albin a többi cselédeknek a másnapra való utasítást kiadta s gazdatisztje szobájába ment, s vacsorához ült. Alig mult el néhány perc, lövés dördült el. *Schöffér* fején találva, összerogyott és pár perc múlva jajszó nélkül meghalt. A lövés jobbarcát és nyakát találta. A szobában volt gazdatiszt és annak neje sértetlen maradt. A golyó a gazdatiszt feje fölött haladt el s a vele szemközt ülő *Schöffért* találta.

A csendőrség a gyanu alapján *Pizmás* Dionisiét, a *meggyilkolt földbirtokos* erdőőrét letartóztatta és *Lippára* kísérte. Az erdőőr mindent tagad, de a tanuvallomásból biztosra vehető, hogy ő a gyilkos. *Pizmás* egy román papnak a fia, de parasztruhában jár.

Schöffér holttestét tegnap boncolták fel, a halált egy sörét okozta, mely a halantékan ha-

tolt a fejbe. Holttestét Zomborba szállították s az ottani zsidótemetőben földelik el.

Schöffér atyját, aki épp fürdőhelyen volt, táviratban értesítették fia szerencsétlen soráról.

Ellenőrzés a város közmunkáinál.

(Reform a szervezeti szabályzatban.)

— Az *Aradi Közlöny* tudósítójától. —

Arad, június 18.

Fontos kérdés merült föl ma délután a város pénzügyi bizottságának ülésén, és a vitának, a mely a kérdés körül kifejlődött, elvi határozat lett az eredménye, a mely *reformot* jelent a városi közmunkák ellenőrzése körül.

Az aszfalt-kölcsonnek konverzlója kapcsán *Révész* Adolf azt a kérdést intézte *Institoris* Kálmán polgármesterhez, hogy a mikor a város, a mint a jelen esetben is szó van, bizonyos munkákért százazekket ad ki, mikép történik annak átvétele és kifizetése.

A polgármester azt válaszolta, hogy az *épitészeti, kövezeti, esetleg a közlekedési* bizottság megvizsgálja az építkezést, s ha rendben találja, átveszi, a mire az összeg folyósítatik.

Révész Adolf: Tiszteletben tartja az építészeti bizottság munkásságát és tökéletesen megbizik abban, de ép a hivatalnokok érdekében szükségesnek tartaná, ha az ellenőrzés teljesebb lenne, és ha az állam egy közege a közmunkák fölülvizsgálatánál és átvételénél résztvenne. Ezt nemcsak a jövőre nézve indítványozza, hanem *a múltra nézve is*, a hol még nem teljes a kifizetése a munkának.

Institoris Kálmán polgármester kijelenti, hogy a szervezeti szabályzat reformjánál már gondoskodva van erről.

Rosenberg Miksa dr.: Abban a szervezeti szabályzatban annyi bizottság van, hogy az ember majd megbolondul béle, csupán a legszükségesebb nincs benne: a *műszaki tanácsos*.

— *Műszaki tanácsos* kellene! — kiabálta valaki.

— Mindegy az, akár *főmérnöknek* hívják, akár *műszaki tanácsosnak*, csak elvégezze a dolgát! — vágott egy másik tag vissza.

Lócs Rezső tanácsnok a város autonom jogának megsértését látná abban, ha az állam közgei beavatkoznak a város közmunkáiba.

Institoris Kálmán polgármester a maga részéről nem ellenzi a javaslatot; más városokban is hasonlóan járnak el, s ugyanigy van ez *Aradvármegyénél*.

Lócs Rezső tanácsnok azt hiszi, hogy van a kövezeti és az építészeti bizottságban elég szakértő ember, a kinek véleményében megnyugthatunk.

Révész Adolf kijelenti, hogy az ellenőrzés nem sérti se az autonomiát, se a személyek iránt való bizalmat. Ugyanannyit jelentene, ha a katona bizalmatlanságnak venné, hogy megesketik. Utóvégre tévedni ember idolog.

Többek hozzászólása után *Institoris* Kálmán polgármester kijelentette, hogy a szervezeti szabályzat reformálásánál már tervebe vette a *főszó-lalásnak megfelelő módosítást*, s azt a bizottság legközelebb tárgyalni is fogja.

Révész Adolf köszönettel és megnyugvással vette tudomásul a választ.

MULATSÁGOK.

(=) *A borosjenői kaszinóban* vasárnap, az ottani állatkialítás alkalmából bankett lesz s ezzel egyidejűleg nyitják meg a kaszinó nyári helyiségeit. Este táncmulatság lesz, melynek rendezője a borosjenői lawn-tennis-társaság.

Pintye György Aradon.

(Szabadlábba helyezett pénzhamisító.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, június 18.

Betegén, összetörve került bába ma a nagyváradi kir. ügyészség fogházából **Pintye György**, a budapesti rendőrség volt detektívje, az egykori politikai kém, a ki legutóbb pénzhamisítóvá züllött. A változatos multnak szomorú befejezése ez a pálya, a melynek során kétszer is a bíróság elé került.

Pintye György, a mint ismeretes másodszer van pénzhamisítással vádolva. Egyszer *Podoba Joca* aradi magánzó társaságában került vád alá, de akkor a bíróság nem talált elegendő bizonyosságot ellene. Másodszer **Foltucz János** volt segédjegyzővel szövetségbe a pénzhamisításban, de ezúttal is rajtavesztett. A rendőrség **Pintyét** és társait *letartóztatta*, s az előnyomozás befejezése után a nagyvári kir. törvényszéknek adta át, miután a pénzhamisítások ügyében a királyi ítélőtábla székhelyén levő törvényszék illetékes az ítélethezatalra.

A nagyváradi kir. törvényszéknél a mult hónapban volt kitűzve az aradi pénzhamisító ügyében a fő tárgyalás. Ekkor már **Pintye beteg** volt. A fogházor fölvezette a tárgyaló terembe, de az orvos konstataálta, hogy betegsége annyira előrehaladt, miszerint a kihallgatásnak nem képes alávetni magát.

A fő tárgyalást e miatt *elhalasztották*. Azonban **Pintye** azontul se lett jobban. A börtönlevegőjében betegsége súlyosbodott, úgy, hogy a nagyváradi kir. törvényszék büntető-tanácsa, a kir. ügyészség előterjesztésére *elrendelte*, hogy **Pintye vizsgálati fogságát**, betegsége való tekintettel, *függeszzék föl*. Ennek alapján **Pintyét szabadlábba helyezték**.

Pintye ma reggel Aradra érkezett, s hozzátartozóit kereste föl. Ott ápolják, hogy az egészségét visszanyerje. A kik látták, úgy vették észre, hogy a betegség s a rabság nagyon megviselte a pénzhamisító exdetektívet.

Szélnyáros házasságközvetítők.

(A boldogság irodája.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, június 18.

Még néhány év előtt nagyban virágoztak Budapesten a házasságközvetítő irodák, melyek csak a nagyhangu ígéretekre jelentkező emberek kifosztására voltak alapítva. A rendőrség elpusztította ezeket az irodákat, de nem teljesen. Csak annyit ért ugyanis el, hogy azóta nem Magyarországon szedik áldozataikat, hanem a külföldről. Teszik pedig ezt akként, hogy a külföldi lapokban hirdetnek 100,000, sőt egy millió forint hozománnyal bíró és férjhez menni akaró hajadonokat. Ezek a vagyonos leányok pedig csak annyiban vannak „raktáron” az irodákban, hogy van egy néhány női fénykép, amit a hozományvadászoknak csalétkül elküldenek s aztán a közvetítő a jó remény fejében pumpol a kiadásokra kisebb-nagyobb summákat.

Ilyen irodát tartott a fővárosban **Nagy Jakab Jenő** ügynök, amíg egy sereg följelentés folytán le nem tartóztatták. Vele a vádlottak padjára került, mint bűnösöd, a volt „üzletvezető” is: **Sattler Miksa**. Panaszt tettek **Nagy Jakab Jenő** ellen főképp külföldiek. Első sorban **Hummel József** strassburgi vasuti hivatalnok, majd **Halászi Ferencné**, **Peusler Gyula**, **Soltész Sándor**, **Szilágyi Béla**, **Bogácsi Lajos**, **Heintz Károly**, **Jakab Zeigmond**, **Bőzse Lajos** és **Döbröczy György**. Az „iroda” **Hummelnek** egy 135 ezer márka hozománnyal rendelkező menyasszonyt ígért, de az apránként adott előlegekért

csak egy fotografiát kapott. Ellenben járta a bolondját, hol Prágába, Bécsbe és egy fürdőhelyre utaztatva azért, hogy jövendőbelijével találkozzék. Ám valamely „közbejött akadály” miatt a találkozás mindig elmaradt.

Még jobban becsapta **Nagy Halászi Ferencné**t, egy nagykovácsi földműves asszonyt. Ennek a fia részére olyan „árvaleányt” komendált, a kinek 200,000 forint hozománya lett volna. Persze ebből a házasságból sem lett semmi, valamint abból sem, a melyet **Heintz Károly** bécsi kereskedősegédnek ajánlt. Már **Heintz**nek 700,000 forintos hozományu menyasszonya van, de persze csak a papiroson. Nem is látott belőle soha többet, mint a fotografiáját.

A vádlottakat: **Nagyot** és **Sattlert** időközben szabadlábba helyezték s így tartották ma meg ellenük a fő tárgyalást **Szabó** bíró elnöklésével. Elmaradt a panaszosok nagyrésze is, mert pénzüket visszakapván, elálltak a további eljárástól. A megmaradt öt panaszos is visszavonó nyilatkozatot tett, két külföldi: **Hummel** és **Peusler** irásban; de ez csak **Sattler** vádlott sorsára lehetett befolyással, mivel **Nagy Jakab** bal szemben az eljárás hivatalból folytatandó. De dr. **Balás Elemér** alügyész még **Sattlerre** nézve is fentartotta a vádat **Hummel** és **Peusler** panaszta tekintetében, mivel ezek nem hitelt érdemlő módon vonták vissza a panaszt. **Sattler** védője, dr. **Grünhut Armin** lehetetlennek mondván ily határozatot, azt a kérelmet terjesztette elő, hogy a törvényszék tudja meg a strassburgi és bécsi bíróságok útján, hogy csakugyan az illetők küldték-e Budapestre a kérdéses írásbeli beadványokat, addig pedig függeszse fel **Sattlerre** nézve az eljárást. Ha aztán a tény valónak bizonyul, az ő védelmének végkép szabadulnia a kell a vád alól.

A törvényszék helyt adva a védő előterjesztésének, **Sattlert** elbocsátotta s a fő tárgyalást ezúttal csak **Nagy Jakab Jenő**vel tartotta meg. Az ítéletet holnap hozzák meg.

Merénylet-terv királyunk ellen.

(Az anarchisták működnek.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, június 18.

Kerülő uton, **Londonból** érkezik a hire, hogy Bécsben a király ellen merénylet készült. Az anarkista szövetségek úgy látják, újra működésben vannak, s talán hosszunak találják az időt, a mely legutóbbi gaztettük óta lefolyt, újabb koronás áldozat után áhitoznak.

A király ellen való merényletterv hírére a következő táviratot vesszük:

A londoni *Daily Express* értesülése szerint a bécsi rendőrség az olasz rendőrségtől oly értelmű értesítéseket kapott, a melyek szerint *olasz anarkisták összeesküvést terveztek királyunk élete ellen*.

A király megölésével egyik társukat, egy **Bécsben élő szabót** bízták meg, a ki el is vállalta ezt a missziót.

A merénylet hire ma a **müncheni** lapokhoz is eljutott, s ezek révén mindennél a legkínosabb szenzációt keltette.

Bécsi távirat szerint az ottani rendőrség *a legrigorúbban titkolja az esetet*. Az udvari körökben se tudnak, vagy nem akarnak semmit se tudni a készülő merénylet hírére.

A király tegnap akart kíséretével **Hochschneebergre** menni, hogy meglátogassa néhai **Erzsébet királynénak** emlékszobrát. A kirándulást azonban a király mára halasztotta; sokan a kirándulás elhalasztásában is merénylet hírére való összefüggést látnak.

TANÜGY.

(—) A román tanítóképezde vizsgái. A kultuszminiszter az aradi gör. kel. román tanítóképezdehez miniszteri biztosul **Jancsó Benedek** dr.-t küldte ki. **Jancsó** párnappal Aradra érkezik, hogy megvizsgálja az intézet beléletét és részt vegyen a képesítő vizsgálatokon. A magyar nyelvi osztályvizsgálatot **Varjassy Árpád** kir. tanfelügyelő elnökléte alatt, holnap, délelőtt 8 órakor tartatnak meg.

(—) **Évzáró-vizsga a gyakorló-iskolában**. Az aradi tanítóképző-intézet gyakorló iskolájában ma délelőtt tartották meg az évzáró-vizsgákat. és pedig 8 órától 10-ig a III. és IV. osztályok, 10—12-ig pedig az I. és II. osztályok tanulóival. A vizsgát **Szabó József** igazgató vezette, a kérdéseket pedig **Urhegyi Alajos** képezdel tanár, a gyakorló iskola vezetője intézte a növendékekhez. A vizsga minden tekintetben sikerült s annak befejezése után a szülők elismerésüket fejezték ki az iskola vezetőjének a tanulók előmenetelére fölött.

(—) **Tanítói kinevezés**. A vallás- és közoktatásügyi m. kir. miniszter **Lábady István** okleveles tanítót a **zimbói** állami elemi népiskolához rendes tanítónak kinevezte.

Vizsgálat Pavlovits Lyubomir ellen

(A nagyikindai törvényszék határozata.)

— Az Aradi Közlöny távirati értesítése. —

Arad, június 18.

Pavlovics Lyubomir, a képviselőház legújabb botrányának főszereplője, mint tudósítónk táviratozza, tegnap délután fél három órakor gyorsvonattal elutazott Budapestről **Szegedre** és **Nagyikindára**. Délután 6 órakor érkezett meg Szegedre s itt bár rövid ideig időzött, hamarosan felismerték. Innen Kikindára utazott, ahol kiszállt s egyenesen a vasuti vendéglőshöz ment, kinek feleségét: **Horváth Mór**nét, így szólította meg:

— *Hát ellenem vallott ugye?* Emlékezik maga jól arra az esetre?

— *Hogyne emlékeznék, — felelt a vendéglősné — mikor szerencsétlenségemre éppen a háta megett álltam akkor.*

Majd **Horváth**hoz fordult a következő szavakkal:

— *Jól látta maga: én vertem meg azokat a fiukat?*

— *Igenis — válaszolt Horváth — hiszen nem először láttam akkor a képviselő urat, sokkal régebbi vendégem, semhogy fel ne ismertem volna.*

Még a fizető pincért is meginterpellálta **Pavlovits** az alábbi aprehezióval:

— *Miért kellett magának ellenem vallani?*

A megijedt pincér hamarjában avval védekezett, hogy *kint járt az alispán, a főkapitány s több ur, s így folytatta a pincér:*

— *Az igazat kellett vallanom.*

Megjegyzésre érdemes, hogy a kikindai szerbek is elítélik **Pavlovits** tetteit.

Aschinger Ferenc szegedi főügyész helyettes ma Nagyikindára utazott, s ott bűnvádi följelentést tett a két bántalmazott fiu apjának fölhatalmazása alapján, testi sértésért. A két apa: **Hirsch Engelbert** alibumári váltóór és **Pesze Máttyás** tapolcai pályaoár.

A másik följelentést a főügyész helyettes maga tette a magyar nemzet elleni izgatásért.

A vádtanács azonnal összeült s a késő esti órákban hozta meg határozatát, a melylyel **Pavlovics** ellen *elrendeli a vizsgálatot*. Az iratokat a késő éjjeli vonattal Budapestre küldték, a képviselőház elnökéhez, **Pavlovics mentelmi jogának föl függesztése** céljából.

A képviselőház valószínűleg már holnap ülésén fogja tárgyalni a bíróság megkeresését.

Tenner Lajos lemondása.

(Válság a ker. betegsegelyzo penztarban.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, június 18.

Az aradi kerületi betegsegelyző pénztárban elnök-válság tört ki a mai napon. *Tenner Lajos*, a pénztár ezidő szerinti elnöke levelet intézett *Wappl Vilmos* alelnökhöz, melyben bejelent, hogy a ker. pénztárnál viselt elnöki állásáról lemond.

A levélben azt hozza fel a lemondás indokául *Tenner Lajos*, hogy működése körül számos olyan akadály merült föl, amelyek leküzdése a jelenlegi viszonyok között ugyyszólván lehetetlen.

Tenner Lajos egy év óta áll a ker. betegsegelyző pénztár élén, mint elnök. Azelőtt alelnöke volt az intézménynek, de alelnöki minőségében is ő volt a tulajdonképeni lelke, intézője a pénztár ügyeinek. Hogy lemondását mennyire sajnálja a ker. pénztár vezetősége és orvosi kara, annak bizonyága az alábbi levél, melyet *Brück Gyula* dr. intéz a távozni készülő elnökhöz.

Nyílt levél

Tenner Lajos ur az aradi ker. betegsegelyző pénztár elnökéhez

Aradon.

Magán uton értesültem, hogy ön beadta lemondását s megválni készül a kerületi betegsegelyző pénztár elnökségétől. Nem ismerem elhatározásának indító okait, de őszintén sajnálnám, ha a hivatott tényezőknek nem sikerülne lemondási szándékától eltéríteni. Közül három éve állok a pénztár szolgálatában s vagyok egyúttal tagja a pénztárnak s így kettős minőségben volt alkalmam azt a tapasztalatot szerezhetni, hogy maga a pénztár az ön működését s vezetését nem nélkülözheti. Mint a pénztár orvosa egyszer-másszor nézeteltérésbe kerültem az elnökséggel s ha merültek is fel — inkább elvi természetű — ellentétek közöttünk, tartozom azon őszinte nyilatkozattal, hogy ön mindenkor a pénztár érdekét szem előtt tartotta s egyenesen az ön érdeme, hogy az azelőtt beteglábon járt intézmény ma egészséges alapon nyugszik s minden nehézségek dacára prosperál. Tudom nemcsak magam, de tudja mindenki, ki figyelemmel kísérte a pénztár ügyeit, hogy akkor is, midőn névleg más állott a pénztár élén, tényleg az ön hivatott szakértelme érvényesült s kizárólag az ön önzetlen fáradozása eredményezte, hogy a tagok méltányos igényeinek szemmel tartása mellett magát a pénztár érdekét szíven viselte s oda fejlesztette, hogy pénztárunk az ország pénztárai között első helyen említhető.

Igaz, hogy ez eredmény kivívása közben sokszor önmegtágadás és nagy nehézségekkel való megküzdés volt fáradozásainak jutalma s éppen azért nem akarom elhinni, nem tudok megbarátkozni azzal a gondolattal, hogy ön kiválják abból az intézményből, melyet igaz szeretettel ápol s fejlesztett. Lehet, hogy újabb nehézségek szegték kedvét a további munkálkodástól, de én önben önrészetet s erélyes embert tanultam ismerni, kinek nem szabad meghátrálni most sem, hanem továbbra is az intézmény érdekében következetesnek és helyén kell maradnia, ezzel tartozik Ön múltjának s a pénztár iránt tanusított önzetlen érdeklődésének.

Nekem a köztünk fenforgó differenciáknál fogva nincs alkalmam nézetemet más módon kifejezésre juttathatni, de azért is választottam a nyilvánosságot, hogy az érdekelt körök figyelmét felhívjam s hozzájuk azt a kérelmet

intézzem, hogy kövessenek el mindent, hogy továbbra is ön vezesse a pénztár ügyeit. En csak egyetlen igénytelen tagja vagyok a sok ezerre menő pénztári tagoknak, de azt hiszem, az összeség nevében járok el, az ügynek teszek jó szolgálatot, midőn arra kérem, hogy álljon el szándékától s áldozza fel magát továbbra is az egyesület érdekében, a jól teljesített önzetlen munka tudata kárpótolja azért a kis keserűségért, mit működése közben kellett túrnia. Remélem, hogy az igazgatóság a holnapra e célból összehívott rendkívüli közgyűlésen megfogja találni az utat az ön szívéhez, s hiszem, hogy továbbra is az ön hivatott kezei fogják ezen fontos intézmény ügyeit vezetni.

Szívvel óhajtom, hogy így legyen s vagyok kiváló tisztelettel
Dr. Brück Gyula.

A ker. pénztár igazgatósága holnap délután ülést tart, amelyen *Wappl Viktor* felolvassa az elnök lemondó levelét.

Az igazgatóság tagjai, mint értesülünk, minden lehető el fognak követni, hogy *Tenner Lajos* levelének visszavonására bírják.

HIREK.

Konstantinápoly mérlege.

— A Nemzeti Szövetség ünnepélyének bevételei. —

Arad, június 18.

Az *Aradi Nemzeti Szövetség* vasárnap i ünnepségei nemcsak erkölcsi tekintetben, de anyagilag is kiválóan sikerültek. A szövetség abba a kellemes helyzetbe jutott tehát, hogy a vasárnap i népünnep első helyen áll az ide i városligeti mulatságok között.

A rendezőség nagyjában már megcsinálta a vasárnap i mérlegét. Eszerint az *összes bevétel* nem számítva ide a felülfizetéseket *ötezer koronánál többet* tesz ki.

Valamely élelmes ember fenomenális üzleteket szerezhetne azáltal, hogy Aradon népünnepélyeket rendez. Egy délután ötezer koronát összegyűjteni, a mai világban szinte lehetetlennek látszik. Általános a panasz a városban, hogy nincsen pénz, s ime az aradi Nemzeti Szövetség egy délután alatt ötezer koronát szed össze. De ennek is meg van a maga haszna. Legalább egygyel kevesebb, aki pénzhianyról panaszodik. A szövetségnek be van tömve a szá . . . illetőleg a zsebe.

A rendőrség értesítése szerint *belépti-díjakból* 2179 korona 60 fillér bevétele volt a szövetségnek, míg a *sátrakban* 3085 korona 35 fillért gyűjtöttek össze a szövetségnek az aradi szép asszonyok és lányok. A bruttó-bevétel ezek szerint *5264 korona 95 fillér* és ezenkívül a felülfizetések.

Az egyes sátrak bevételei így oszlanak meg:

Pezsgő-sátor	...	920.79 kor.
Dohány-sátor	...	812.50 kor.
Alkalmi-lap	...	693.14 kor.
Virág-sátor	...	658.92 kor.

A legtöbb jövedelmet ennek dacára a legkisebb összegű virág- és alkalmi-lap bevételek hozták, miután ezek beszerzése nem került annyi pénzbe, mint a pezsgő és a szivar.

A rendezőség még nem számolt el teljesen a kiadásokkal, s így a tiszta jövedelmet eddig még nem lehetett megállapítani.

Kár is esett azonban a vasárnap délutáni ünnepélyen. Elveszett egy *300 korona értékű kerékpár*, amelyen valaki bizenyosan elkarikázott. A rendezőség kéri a közönség közül azt a ki a lábrakelt kerékpárra vonatkozólag valami adatot tud, hozza azt tudomására Sztojka Józsefnek, a szövetség titkáranak.

— A megyés püspök állapota. *Dessewffy Sándor* csanádi megyés püspök állapota. — mint értesülünk — már annyira javult, hogy a beteg egyházfejedelem a tegnapi nap folyamán elhagyhatta betegágyát. Ha javulása tovább is ilyen mérvben halad, remélhető, hogy legközelebb a szobát is elhagyhatja. A beteg egyházfejedelem iránt még mindig országsszerte óriási az érdeklődés, úgy, hogy Temesvárra naponta százával érkeznek a táviratok és levelek, melyekben a beteg állapota felől kérdezősködnék.

— A pécsváradi választás. *Pécsvárad*ról táviratozzák: A múlt hónapban volt a pécsváradi kerületben új választás annak folytán, hogy *Egry Dezső* dr. mandátumát a Kuria megsemmisítette. Ez alkalommal a három jelölt egyike sem kapott abszolút többséget, miért is a legtöbb szavazatot nyert *Egry Béla* Kossuth-párti és *Vedella Mihály* néppárti közt pótválasztás szüksége merült fel. A pótválasztást mára tüzték s a szavazás teljes rendben kezdődött reggel. Délig a Kossuth-párt jelöltjére 349, *Vedellára* 126 szavazat esett. Este hét órakor ért véget a választás. Kapott *Egry Béla* 1509, *Vedella* 1234 szavazatot és így 275 szótöbbséggel a függetlenségi *Egry Bélát* választották meg.

— Az aradi átirat Biharvármegyében. *Nagyvárad*ról táviratozzák: Biharvármegye mai közgyűlésén tárgyalta *Aradváros* átiratát a budapesti Kossuth szobor ügyében. Az állandó választmány azt javasolta, hogy a vármegye ne avatkozzék a dologba, mert ez Budapest magánügye. Az állandó választmány javaslata ellen élesen szót emelt *Magyary Péter* országgyűlési képviselő, és hangsúlyozta, hogy a Kossuth-szobrot okvetlenül meg kell sűrgetni, mert azt egyre halasztják. A beszéd után a közgyűlés negyvenöt szóval harminc ellen elfogadta az *állandó választmány* javaslatát.

— *Lónyay grófok Budapestén.* *Lónyay Elemér* gróf és felesége, *Lónyay Elemérné* grófné tegnap este 5 órakor hajón *Visegrádra* utaztak, a hol szombatig *Pálffy Daun* Vilmosné vendégei. Szombaton a grófi pár *Budapestre* tér vissza és még aznap *Bécsbe* utazik.

— Az árvák ingatlainak tűzbiztosítása. A város pénzügyi bizottsága ma délután tartott ülésén tárgyalta azokat az ajánlatokat, a melyeket az egyes tűzbiztosító intézetek a gyám-pénztári ellenőrzés alatt levő ingatlanok biztosítására nézve tettek. A kiküldött albizottság jelentette, hogy az ajánlatok közül a hat évre leendő biztosításnál a *Fonciére* ajánlata a legolcsóbb, az egy-egy évre való biztosításnál pedig az *Első Magyar Általánosé.* *Urbányi Béla* főpénztáros megemlítette, hogy a város árvaszéke az egyik pályázó intézettel pörben áll; nem volna helyes, ha megvárnák ennek a pörnek az eldőtét s csak azután határoznának az ajánlatok fölött. Hasonló értelemben szól *Szathmáry János.* *Révész Adolf* ellenben azt hozza föl, hogy a város nem lehet bíró saját ügyeiben, s így a pörtől függetlenül határozhatnak. Végül rövidebb vita után kimondták, hogy az ügyet *ujra kiadják az albizottságnak* s azt fölhívják, miszerint statisztikát készítsen arról, hogy a gyám-pénztári ellenőrzés alatt álló ingatlanok közül melyek vannak egy, és melyek hat esetleg tízenkét évre biztosítva, ehhez képest fog a pénzügyi bizottság határozni.

A gyűlésen *Institioris* Kálmán polgármester elnöklésével jelen voltak: *Böhm Adolf,* *Bund Henrik* főszámvevő, *Deutsch Bernát,* *Gebhart István,* *Kohn S. N.,* *Lócs Rezső* tanácsnok, *Mayer Miksa,* *Utenberg Tivadar,* *Révész Adolf,* *Ring Béla,* *Rosenberg Miksa* dr., *Szathmáry János,* *Tolnai János* dr., *Urbányi Béla* főpénztáros, *Wallfisch Armin,* *Vannay Gyula* aljegyző

— Az új anyakövezető-helyettes. A belügy-miniszterium ideiglenes vezetésével megbízott m. kir. miniszterelnök az aradi I. anyakönyvi kerületbe Marosi Miklós aljegyzőt anyakönyvvezető helyettesé nevezte ki és őt a házassági anyakönyv-vezetésével és a házasságkötésnél való közreműködéssel is megbízta.

— Krüger és az angol-bur béke. Hágból táviratozzák, hogy Krüger elnök ma végleg elismerte a béke feltételeit s azokhoz hozzájárult.

— Egy képviselő afférja. A bonyodalmas afférek szezonjában vagyunk. A Forgách-ügy, meg a Dedinszky-affér után újabb olyan lovagias alkalom, a mely egyelőre a becsületbíróságoknak ad dolgot. Budapestről táviratozzák, hogy egy rég huzódó ügy miatt a napokban heves szövtálas folyt le Nosz Gyula orsz. képviselő és Kulmann János volt képviselő között. A szövtálasból affér keletkezett; a két fél segédei becsületbíróság elé vitték a dolgot, azonban a becsületbíróság hosszabb tárgyalás után eredménytelenül oszlott föl. Erre a segédek lemondtak. Ma újabb megbízottak vették át a lovagias ügy lebonyolítását, a melynek vége azonban csak napok múlva várható.

— Kereskedők és kereskedelmi alkalmazottak nyugdíja. Megemlékeztünk az Aradi kereskedők köre azon elhatározásáról, hogy a kereskedők és kereskedelmi alkalmazottak kötelező nyugdíjbiztosítása érdekében feliratot intéz a képviselőházhoz. A felirat, a melyet a napokban terjesztenek föl, a többek között ezeket tartalmazza:

A kereskedelmi alkalmazottak, nemkülönben a kereskedők sorsának, jövőjének biztosítására, az agkori nyomortól való megmenekülésre csupán egy mód van, a mely feltétlenül alkalmas, ki nem játszható és nem csupán egyeseket, hanem az összességet foglalja magában: a kötelező s az állam által gondozott rokkant- és nyugdíj-biztosítás. Hogy e kérdésnek rendezése távolról se tartozik a lehetetlenségek közé és hogy ez a megoldás az állam hivatásához tartozik, arra előttünk van a külföld példája. Első sorban Németországé, a hol már 1889. óta érvényben van az alkalmazottak rokkantság- és agkori ellátásáról szóló birodalmi törvény; másodsorban Ausztriáé, a hol már törvényjavaslat alkottatott a magánalkalmazottak kötelező rokkant- és nyugdíj-biztosításáról. Nem hinnék, hogy a mig ezeknél a rokkant- és agkori ellátás kérdése megoldható, ép Magyarországon lennének oly sajátos körülmények, vagy előttünk ismeretlen szempontok, a melyek e kérdésnek törvényhozási rendezését gátolnák, vagy időszerűtlennek tennék. Hogy a pályát választó ifjúság ne rohanja meg a diplomás és a túltömöttség folytán egyre bizonytalanabb pályákat, és hogy a kereskedelmi pályára nagyobb részben ne azok menjenek, a kikkel az iskolákban már sehogy sem boldogultak, csak úgy fog eléretni, ha a kereskedők és kereskedelmi alkalmazottak helyzetét az állam gondoskodása biztosítja; akkor meg fognak szünni azok a teljesen jogosult panaszok, hogy a mai nemzedék kerüli a kereskedelmi pályát, s inkább megy valami kisfizetésű közhivatalnoknak, mert ott legalább az öregkora biztosítva van.

— A huszárkadét tragédiája. Puttheány Zdenko báróról, a tragikus véget ért kőszthelyi kadétról jelentik táviratban: A vizsgálat kiderítette, hogy a kadét maga oltotta ki életét. A csendőrkkel váltott szavai után föbelötte magát. Mikor a csendőrök, a kik a koromsötétségben — az eset éjjel 1 órakor történt — azt hitték, hogy rájuk lő, négy lövést tettek feléje, a kadét már átlőtt fejjel feküdt a kövezeten. Puttheány különben, a mint leveléből kitünik, már hetekkel ezelőtt foglalkozott az öngyilkosság gondolatával. Állítólag már a kadétskólában is emlegette, hogy öngyilkossággal fog kimulni.

— Érettségi a kereskedelmi iskolában. Az aradi felső kereskedelmi iskolában ma déli egy órakor hirdették ki az érettségi vizsgálatok eredményét. A vizsgákon Kunos Ignác dr. a Keleti Akadémia igazgatója és Fuhrmann Ferenc dr. működtek miniszteri biztosokként. Az eredmény a következő: *Jelesen* érettek Rudas Endre és Szegő Rikárd, *jól* érettek: Antonescu Virgil, Arnold Nándor, Barna János, Botyánszky János, Czinner Miksa, Fritz Lipót, Papp Illés, Vertán Emil, *érettek*: Bauer Ferenc, Bitó János, Farkas Pál, Fidy Lajos, Hajdu Antal, Janovics Gyula, Kliment Máttyás, Kormos Imre, Leipniker Andor, Lévai Zoltán, Lukács László, Maczák Mihály, Mandlbaum Oszkár, Milosits Béla, Róna Alfréd, Rothmüller Miksa, Scheer Géza, Stern Zsiga, Witzenez Márton. Az írásbeli vizsgán egy évre megbukott két, és két hónapra bukott öt jelentkező. Egy növendék betegség miatt nem vizsgázott.

— Hang és füstnélküli lőpor. Szenzációs stratégiai találmányról beszélnek Páris katonai körei. A mint táviratban jelentik, Humbert francia tüzérkapitány oly készüléket talált fel, a mely a lővésnek dörrenését, füstjét és villanását teljesen megakadályozza. A feltaláló nyilatkozata szerint a találmány folytán a háború-viselés a jövőben teljesen lehetetlen lesz.

— Tíz éves találkozó. Az 1892. évben az aradvárosi kereskedelmi akadémiában érettségi vizsgát tett ifjak tíz éves találkozójának, a melyet a tanulóársak megbízásából Kell Lajos, az Ipar- és Népbank ellenőre hív egybe, ez a programja: *Vasárnap, június 22-én délelőtt 10 órakor* összejövetel a felső kereskedelmi iskolában. Délután kirándulás. Este társasvacsera.

— Nő, mint állomásfőnök. A nőemancipáció nagy hódítást tett Ausztriában. Az osztrák vasúti miniszter, a mint lapunknak táviratozzák, a bozen-merani vasút Vulpián állomására női hivatalnokot nevezett ki állomásfőnökké. Ha a kísérlet beválik, több nőt fognak kinevezni hasonló állásokba.

— Temetés. Jahn Vilmost, a borossebesi uradalmak volt igazgatóját ma temették el nagy fényvel. A temetésen Krámp János eleki főesperes, Szirmay János buttyini esperes és Ballaner Kristóf menyházai plébános celebráltak. A halottas háznál Rézel István, Wenckheim Frigyes gróf uradalmi felügyelője tartott megható gyászbeszédet. — A temetés közönségének soraiban voltak: Solymossy Lajos báró országgyűlési képviselő, Rézel István uradalmi felügyelő, Mauró János csermői, Nagy József pankotai plébános, Szathmáry János Acsev felügyelő, Hegedüs László, az aradcsanádi egyesült vasutak főmérnöke, Bolyos József borossebesi főszolgabíró, Rámor Lajos, az aradi waggongyár vezérigazgatója, Bauer Ernő, a Farkeeskedelmi részvénytársaság igazgatója, Almay Olivér, váradi Török József és váradi Török Gyula földbirtokosok, Kotz József Acsev főmérnök, Sándor Ede Acsev főellenőr, Olasz Vilmos állomásfőnök, Mózer Lipót uradalmi tisztartó, Tátra Miksa és Daemp István főerdészek, Németh Zsigmond Acsev főmérnök, Fülöp Lajos járási szolgabíró, Sztráva Mihály nyug. ezredes, Seress Ferenc járásbíró, Hajnal Albert dr., Fekete József dr., Lów Mihály dr., Uray Miklós dr. orvosok, Csiky Viktor dr. egyetemi tanár, Konek Gusztáv földbirtokos, Bucsay János állatorvos, Csathó Gábor gyógyszerész, Leinvatter Gyula, vasgyári főnök, Szabó József, ev. ref. lelkész, Mihulik József gör. kel. lelkész; a család részéről: Jahn Vilmos, a nadragi vasipargyár igazgatója és neje, továbbá Zimmermann József és családja.

A ravatalon a következő föliratu koszoruk voltak: Meinen unwergesslichen Gatten. — Isten veled

— Erzsike és Miska. — Kegyelele jelöl. — Aradi és csanádi egyesült vasutak. — Szeretett nagybácsinknak — Szilárdka és Géza. — Felejthetetlen jó barátjának — Sándor Ede. — A borossebesi kaszinó — Szeretete és fájdalma jelöl. — Letzten Gruss unseren, lieben Papa — Familie Ruzs. — Den besten Verwanten — Familie Zimmermann. — Die trauende Kinder und Enkeln — den unvergesslichen Papa und Grosspapa. — Den geliebten Grosspapa — Familie dr. Patraskó. — Den unvergesslichen Papa — Elza und Emil. — Den guten, teuren Freunde — Gisel und Ernst. — Den besten Freunde — Strasser. — Das letzte Grus — Familie Beutl. — Den unvergesslichen Bruder — Roza stb.

— A délvidéki kivándorlási kongresszus. Temesvárról jelentik: A délvidéki kivándorlási kongresszus rendező-bizottsága Blaskovics, Patytyánszky, Gorove és Rubinek orsz. képviselők jelenlétében népes ülést tartott, a melyen a temesvári és szegedi kereskedelmi kamarák képviselői is megjelentek. A kongresszus határnapjául augusztus 10 és 11-ét tüzték ki. Az értekezlet némi módosításokkal elfogadta a tanácskozás alapjául a határozati javaslatokat és megbízta Kulinyi Zsigmondot, a szegedi kereskedelmi kamara titkárat, hogy a kongresszuson tartson előadást az ipari kivándorlásról.

— Halálozás. Özv. Barkassy Imréné Tükör Hermine asszony június 15-én, 86 éves korában meghalt Budapesten. Temetése e hó 17-án délután volt. Az elhunytban Barkassy Géza miniszterelnökségi tanácsos és Barkassy Kálmán kir. tanácsos, aradmegyei nagybirtokos édes anyjukat gyászolják. A gyászházban megjelent Szell Kálmán miniszterelnökön kívül Tarkovich államtitkár vezetése alatt a miniszterelnökség teljes hivatalnokai kara, valamint igen számosan a többi minisztériumokból. A gyászszertartást Lollok Lénárd prépost, lipótvárosi plébános végezte nagy segédlettel. A holttestet a keleti pályaudvarra vitték, ahonnan az esti vonattal az aradmegyei Ágyestere szállították a családi sírboltba. Ágyestén a temetés ma délelőtt volt.

— Tragédia egy katonatiszt családjában. A balassa-gyarmati törvényszék előtt rendkívül izgalmas és pszichológiai részleteiben valósággal megrázó drámának beillő bünpör ért véget, amely sötét sivársággal tárta fel egy katonatiszt-család szomorú tragédiáját. A botlást ebben is, mint az életben annyiszor, az asszony követte el s az asszonyi könnyelműség romlásba, gyalázatba döntött egy derék, becsületes embert — az urát, gyermekeinek édesapját. Az eset előzményei a következők: Koch Gyula lasonci közös hadseregbeli kapitányt múlt év május havában a hadbírószág rangjától megfosztotta s két évi sulyos börtönre ítélte, mert állítólag nyolcszáznyolcvan korona kincstári pénzt elsikkasztott. Hasztalan állította a kapitány, hogy a pénzt elvesztette, a bíróság nem adott hitelt állításának. Koch felesége, férje elítéltetése után meggyóna a papnak, hogy 8 lopta el férje zsebéből a pénzt és elköltötte és egyidejűleg jelentkezett is a gyarmati ügyészségnél. A vizsgálat megindult, s az asszonyt lopás miatt vád alá helyezték. A tegnapi főtárgyaláson az egy esztendeje börtönű kapitány is tanu volt. Az asszony sirva kérte bíráit, hogy ítéljék el s szabadítsák meg lelkifurdalásaitól. Kétségbeesetten fenyegetőzött, hogy megöli önmagát és két gyermekét, ha fölmentik. Dr. Bárdos Géza ügyész és dr. Kossachy Arnold védő beszédei után az asszonyt hat havi börtönre ítélték, aki örömmel fogadta az ítéletet. Hogy a szerencsétlen ártatlanul szenvedő ember micsoda életételt kap, vagy hogy kaphat-e egyáltalán valami elégtételt szenvedéseieért, az egyelőre legalább is bizonytalan.

— Bőrmálás Soborsinban. Németh József csanádegyházmegyei fölszntelt püspök, június hó 20-án érkezik Soborsinba, nol bőrmálást fog végezni. A község diadalkaput állíttat fel s ünnepélyesen készül fogadni a püspököt.

— A borosjenői rendőrgyilkos bűnyűgyében. amely Szász Péter ellen folyik, Bucz Flórea községi rendőr meggyilkolása miatt, a borosjenői járásbíróval folytatja a nyomozást. Székely albiró ma a gyilkosság helyszínén járt s egész sereg tanút hallgatott ki, számszerint tizenhettet. Holnapra 16, péntekre pedig 22 tanút idézett be, a vizsgálatot vezető albiró. A tanuki-hallgatásokra valószínűleg kiviszik az aradi ügyészség fogházából a terhelt Szász Pétert is, kire a vizsgálóbíró által beszerzett új adatok igen terhelő s szinte kétségtelenné teszik, hogy ő ölte meg a községi rendőrt.

— Összeférhető virágok. A tavasz virágai között, főként május havában gyakran szerepel a gyöngyvirág és a narcisz. Érdekes megfigyelést tettek erre a két virágra nézve. Ha ezt a két virágot valami üvegben vagy vázában együvé teszik, akkor a narcisz csakhamar halvány, vízenyős színű lesz, mintha csak megmérgezték volna. És ezt a kedves gyöngyvirág okozza. Ha a két virágot külön teszik üvegbe, akkor mind a kettő üde marad s megtartja a színét. Az édes illatu rezeda, amely Észak-Afrikából jött hozzánk, minden más virág számára elrontja a vizet. A többi virágra nézve veszedelmes az utóbb években annyira kedvelt krizantémum is.

— A szászvárosi bányarobbanás. Esztergomból táviratozzák. A szászvárosi bányalégrobbanás áldozatai közül kilencet hoztak elő a bányából; csupán hárman voltak életben.

— Az automobil hódítása Angolországban az automobil-sport rohamos hódítását konstatalják. Hogy az automobil ott évről-évre terjed, azt egy kis pénzügyi kimutatás bizonyítja. Az 1901. év decemberében a Franciaországból importált automoblok és alkatrészek értéke 25,233 novemberben 34,574, októberben 45,431, szóval negyedév alatt százezer font sterling volt. Ebből csak az következik, hogy az angol automobilgyártás nem elégíti ki a keresletet, pedig az angol gyárak is ugyancsak jó üzleteket csinálnak a motoros kocsival.

— Gyilkos villám. Készthelyről jelentik: Karmacson a tegnapi zivatar alatt a mezőn dolgozó munkások közül egy három hetes és egy idősebb házaspár az egyik fa alá vonult. A villám beütött a fába és Kása Annát, öt gyermek anyját s a fiatal asszonyt menten agyonütötte. A fiatal házasembert nagybetegen vitték haza, ellenben az idősebb házasemberek semmi baja nem történt.

— Athelyezett végrehajtó. A m. kir. igazságügyminiszter Orosz László karánsebesi kir. járásbírói végrehajtót a lippai kir. járásbírói sághoz helyezte át.

— Ongyilkosság egy borbélyüzletben. Izgalmas jelenet játszódott le ma délelőtt Budapesten az Aréna-ut és az István-ut sarkán levő borbélyüzletben. Néhány perccel tizenkettő előtt támlógó részeg ember lépett az üzletbe. Rövid ideig volt csak benn, amikor a helyiségből rémes jajveszékelés hallatszott. A járőrök összecődültek, egyik másik bátrabb ember be is merészkedett a kis üzletbe. Odabenn az ember nagy vértócsában feküdt s a rémes látvány azt a hitet keltette, hogy a sebesültet a borbély vágta meg. Mire azonban a mentők kiértek a sebesülthöz s eszméletre hozták, az illető megvallotta, hogy ongyilkos szándékból magának vágta fel a balkarját. Eles zsebkését olyan erővel döfte a karjába, hogy az izomzatát is átvágta, Gergely Józsefnek hívják, az Ilka-utcán lakott. A Rókus-kórházban ápolják.

— Szülői gondatlanság. Farkas Juon 8 éves Florica nevű leánya Trojason a Seidner Bernát féle keskenyvágyú iparvasutnál játszott több gyermekkel. Midőn Soborsin felől egy kocsi ment fel Trojásra, a kocsi nem látván a gyermekeket, a kocsi keresztülment a gyermekén, ki rögtön meghalt. Az esetet bejelentették a hatóságoknak, minek folytán a törvényszéki boncolás megajtatott s megállapították, hogy a gyermek halálát a szülők gondatlansága okozta.

— Akármilyen cipőre van szüksége, azt bizonyon és legolcsóbban beszerezheti Porter Vilmos Nagy

Arházában a Szabadság-téren. Egyaránt kapni ott férfi, női és gyermek cipőt a leggyezesübbtől a legfinomabbig, mindenféle bőrben és kivitelben. Erősen láb részére nagy raktár lasztin és komót cipőben, továbbá finom francia zsevró bőrből. Hozz is a legnagyobb örömmel küld a cég dus cipő választékokat. Városi és megyei telefon 324. Irásbeli rendelések legnagyobb gyorsasággal és gondal eszközölköttek.

— T. üzletfeleink szives tudomására hozzuk, hogy Révész Nandor könyv- és papirkereskedő urat (Szabadtér 20. szám. Telefon 265.sz.) képviselőséggel ruháztuk fel, ki elfogad minden a nyomdánkat, valamint az Aradi Közlöny kiadóhivatalát érdeklő megbízásokat.

—x— Virágbarátok! A „Florol” virágrágya-kivonat használata bámulatos hatással van a virágok fejlődésére, színompája és illatára. Postán bérmentve küldi 1, 2^{1/2} és 4 korona ellenében Waltersdorfer B. Pál droguista, Budapest. VII., Kezrepi ut 8—9.

Meggyilkolt agastyán.

(Esküdtzéki tárgyalás.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, június 18.

Két nap alatt sem fejezte be az aradi esküdtzék Sztán Tanásk és Bulzán Juon bűnyűgyének tárgyalását. Itélet csupán holnap lesz az érdekes pünpörben.

Fábián Lajos elnök reggel 9 órakor nyitotta meg a tárgyalást.

Legelőször kihallgatták Matyi Traját, aki a meggyilkolt szőlős-gazda fia. Matyi Traján vallomása nem lényeges. Azt hallotta, hogy atyja az uton összerogyott. Kiment kocsival s meg is találta atyját. Hazavitte s megmosdatta a holttestet. Ekkor vették észre, hogy a nyakán sávkok látszóttak, melyek arra engedtek következtetni, hogy fojtogatták. De nem sokat gondoltak vele, mert nem volt semmi gyanujuk s eltemették.

A második tanu vallomása sokkal érdekesebb volt. Trandafir Mojsza vályogvető cigány volt az, akivel a két vádlott a gyilkosság után találkozott. Trandafir elmondta, hogy Sztán és Bulzán bevallották előtte, hogy agyonütötték az öreget, hogy hallgasson a dolgról, odaadták neki a bort, melyet magukkal hoztak.

Amikor javában kérdezték a cigányt, a hallgatóság részére fenntartott padokból hirtelen előrohant egy öreg oláh asszony és beszélni akart. Fábián elnök azonban visszaküldte a helyére és nem engedte szóhoz jutni, mert csak mint közönség volt jelen s így a tárgyalásba nem folyhat be.

Ez az öreg oláh asszony Sztán Tanásk anyja volt. Azt akarta mondani a bíróságnak, hogy a cigány hazudik. Trandafir ugyanis a tárgyalás előtt néhány nappal, otthon Ágrison fölkereste őt s megígérte, hogy ha 25 forintot ad neki, a fia mellett fog vallani.

Az öreg asszony ugyanezt reggel a tárgyalás előtt elmondta Deutsch Izso dr. védőnek, aki a délutáni tárgyalás folyamán kérte az asszony kihallgatását, mert évvel a tanuval akarja bizonyítani a cigány vallomásának megbizhatatlanságát.

Trandafir kihallgatása végén Radó Károly dr. kérte a tanu megesketésének mellőzését, mert tudott a gyilkosságról, nem jelentette fel s így mint bűnpártoló nem eskethető meg.

Meszlényi Antal dr. kir. ügyész visszautasítja a védő azon rejtett vádját, mintha az ügyészség mulasztást követett volna el, mikor Trandafir nem vádolta bűnpártolással, holott az iratokból kitűnik, hogy a cigány tudott a dolgról. A magyar törvények szerint csak a felségsértést kell minden állampolgárnak feljelenteni, akármely más büntettről szabad tudnia, anélkül, hogy bűnpártolást követne el.

A törvényszék rövid tanácskozás után megeskettette Trandafir cigányt, akinek vallomása a legterhelőbb. A két védő semmisségi panaszt jelentett be.

Ez történt a délelőtti tárgyaláson. Délután az orvosszakértőkre került a sor.

Csillag Ignác dr. járási orvos a meggyilkolt holttestét háromnegyed évvel a gyilkosság után boncolta. Az oszlásnak indult holttesten semmit sem konstatálhatott, amiből arra lehetett volna következtetni, hogy az öreget megfojtották. Nem tartja azért kizártnak azt, hogy megfojtották. Arra nézve, hogy a halva talált Matyk szája és fülnyílása véres volt, az a véleménye, hogy ez akár a fojtogatásból származhatott, akár más okból is.

Borsos Béla dr. borosjenői kórházi főorvos hasonló szakértői véleményt mond.

Ezután a törvényszéki orvosok véleményadása következett.

Parecz Gyula dr. a boncjegyzőkönyv alapján nem tudja megállapítani, hogy mi okozhatta Matyk halálát. Azt a körülményt, hogy a halva talált öreg ember szája, füle véres volt, nem magyarázhatja arra, hogy megfojtották, bár ez is lehetséges.

Auszerweil László dr. véleménye körülbelül megegyezik Parecéval.

Ezután az egyik vádlott Bulzán Juon elmebeli állapotáról szóló orvosi vélemény előterjesztése következett. Bulzánt ugyanis még a múlt évben zavarodott elméjünek mondták s emiatt az akkori esküdtzéki tárgyalást el kellett halasztani, amig megvizsgálják. Most Parecz Gyula dr. és Auszerweil László dr. egyértelműleg épelméjünek nyilvánították Bulzánt.

Elnök ezzel a tárgyalást holnap, szerdára halasztja.

TÖRVÉNYKEZÉS.

§ Elájult a tárgyaláson. Érdekes tárgyalás folyt ma délelőtt Révay Kálmán, az aradi járásbíró bűntető járásbírája előtt. Márk Miklósné volt a vádlott, ki ellen Scheer Jánosné azt a vádat emelte, hogy a községi bíróság előtt egy tárgyaláson életveszélyesen fenyegette őt. Elnevezte bocskoros oláh medvének s azt igérte, hogy kitapossa a belét. Scheer Jánosné a panaszos azt mondja, hogy komolyan megijedt a fenyegetéstől s életveszélyes fenyegetés címen kérte elitelti Márk Miklósnét, az oláh medve kifejezés miatt pedig becsületsértési pört indított ellene. Révay bíró a becsületsértés címen emelt feljelentést, félretette s megtagadta az eljárás megindítását, mert hatóság előtt folyamatban levő ügyben, az ügyfelek közt használt becsületsértési kifejezésért bünvádi eljárásnak nincs helye. Megindult azonban az eljárárs közcsend elleni kihágás címen, mert Scheer-nét, a feljelentés szerint, veszélyesen fenyegette. Révay bíró tekintette arra, hogy a vádlott rendkívül gyenge testalkatú, azt a kijelentést, „Kitapossom a belémet” nem tartotta alkalmasnak arra, hogy a sérelem tényleges bekövetkezése iránt alapos félelem gerjedhetett volna a panaszosban, a vádlottat fölmentette. Volt különben még egy tanu, Koncz Erzsébet, aki kijelentette hogy ő bizony egy csöppet sem ijedt meg a Márkné fenyegetésétől. Mikor Révay bíró a felmentő ítéletet kihirdette, a legerősebb bizonyíték jelentkezett: a vádlott a fölmentő ítélet hatása alatt elájult. Révay bíró és Kray József aljegyző elig tudták magához téríteni s jó ideig locsolták vízzel a míg magához tért. A vádlott elájulása természetesen a legerősebb bizonyíték a mellett, hogy az bizony senkinek a belében nem tudna kárt okozni. A panaszos megfélebbzte az ítéletet.

SZERKESZTŐI ÜZENETEK.

Makó Szivesen kijelentjük, hogy Ormos Ede dr. ügyvéd nem szocialista, hanem függetlenségi párti s őt a makói törvényhatósági választásoknál

nemcsak ez a párt jelölte hivatalosan, hanem jelöltek a szocialista munkások is, épp úgy, mint Justh Gyulát és több függetlenségi városatyát.

G. M. Petris. A mennyiben oklevelet kapott, névjegyein használhatja az „okleveles jegyző” címet. Másik — nem illik.

KÖZGAZDASÁG ÉS KÖZLEKEDÉS.

— **Fizetéseketelenségek.** A bécsi Creditoren-Verein a következő fizetéseketelenségekről tesz jelentést: Biffl János, *Nyitra*. — Diamant Márkus, *Krakkó*. — Stern és Steiner, *Budapest*. — Bogdanffy István, *Maros-Vásárhely*. — Zwicker Cecil, *Bécs*. — Bobek Antal, *Gráz*.

Budapesti áru- és értéktőzsde.

— Az Aradi Közlöny távirati tudósítása. —

Budapest, június 18.

Déltőzsde. Buzakinálát mérsékelt, vételkedv tartózkodó. Bágyadt irányzat mellett néhány ezer méterzássa került forgatomba, gyöngén tartott árakon. Egyéb gabonafélék nyugodtak. Időjárás esős.

Zárjat 12 órákor:

Buza júniusra	7.87—7.88
Buza októberre	6.53—6.54
Rozs októberre	5.77—5.78
Zab októberre	5.03—5.04
Tengeri júliusra	5.10—5.11
Tengeri augusztusra	11.50—11.60

Zárjat 5 órákor:

Buza júniusra	7.88—7.89
Buza októberre	6.54—6.55
Rozs októberre	5.82—5.83
Zab októberre	5.04—5.05
Tengeri júliusra	5.11—5.12
Tengeri augusztusra	11.50—11.60

Zárjat 5 órákor:

korona	
Osztrák hitelrészvény	682.50
Magyar hitelrészvény	703.—
Leszámitóbank részvény	433.50
Rima-Murányi vasút részvény	519.—
Osztrák-magyar államvasuti részvény	702.25
Közüti vasút	610.—
Városi villamos vasút részvény	309.50

Szeszület.

— Június 18. —

Mai jegyzéseink: Készárú nagyban nyers szesz 115 korona, kicsinyben 117 korona; finomított szesz nagyban 118 korona, kicsinyben 120 korona hordó nélkül, per 100 liter %, beleértve 70 korona fogyasztási adót.

Szárított moslék 12:80—13— korona mmásanként.

Budapest-kőbányai sertéskereskedelem.

— Június 18. —

Magyar elsőrendű: Öreg nehéz páronként 400 kilogramm feletti súlyban 98—99 fillérig, öreg közép páronként 300—400 kilogramm súlyban fillérig, fiatal nehéz páronként 320 kilogramm feletti súlyban 105—7 fillérig, fiatal közép páronként 251—320 kilogramm súlyban 104—6 fillérig, fiatal könnyű páronként 250 kilogramm terjedő súlyban 103—5 fillérig.

Szerbini: Nehéz páronként 280 kilogramm feletti súlyban 106—7 fillérig, közép páronként 240—260 kilogramm súlyban 104—6 fillérig, könnyű páronként 240 kilogramm terjedő súlyban 102—4 fillérig.

Sertésfészák. Június 15. napján volt készlet 46,512 darab, június 16. napján főlhajtott 417 darab, június 16. napján elszállított 513 darab, június 17. napján maradt készlet 46,416 darab. Üzlet: Kissé kellemesebb.

Hivatalos árfolyamok

a budapesti áru- és értéktőzsdén.

Budapest, június 18.

Magyar aranyáradék 4%	120.80
Magyar koronáradék 4%	97.90
Magyar arany 4 1/2 %	119.—
Magyar ezüst 4 1/2 %	100.—
Magyar keleti vasút	119.—
Magyar földtehermentesítési kötvény	98.—
Magyar italmegváltási kötvény	100.—
Horvát-szlavon földtehermentesítési kötvény	97.50
Magyar nyereségnyújtási kölcsön	206.—
Tiszszabályozási és szegedi kölcsön	183.50
Osztrák papíráradék	101.50
Osztrák áradék ezüst	101.50
Osztrák áradék arany	120.50
Koronáradék	99.70
1860-iki államsorsjegyek	153.—
Osztrák-magyar bankrészvény	1580.—
Magyar hitelbankrészvény	703.—
Osztrák hitelbankrészvény	683.—
Osztrák-magyar államvasút	703.—
20 frankos arany (Napoleonkor)	19.06
Német birodalmi márka	117.32
Londoni	240.20
Paris	95.27

NAPIREND.

Június 19. Csütörtök. Róm. kath. naptár: Gyárfás. — Protestáns naptár: Gyárfás. — Görög-keleti naptár (június 6.): Hiláron. — A nap kél 3 óra 46 perckor, nyugszik 7 óra 44 perckor. — A hold kél 6 óra 13 perckor, nyugszik 2 óra 43 perckor.

Kölcsey-könyvtár. Nyitva van hétfőn, szerdán és szombaton délelőtt 11 1/2—12 1/2 óráig; kedden, csütörtökön és pénteken délután 1 1/2—2 1/2 óráig; vasárnap és ünnepnapokon zárva. Helyiség: Erekllye-muzeum helyisége melletti fölésterem.

Időjárás. A központi meteorologiai-intézetnek Aradra küldött táviratai szerint a mai napra a következő időjárás várható: Változékony, hűvös, sok helyütt csapadék.

Június 19. Az aradi állami főreáliskola érettségit tett ifjuságának táncvígalmát (Városliget.)

REGÉNY-CSARNOK.

Hipnózis.

— Angol regény. —

Irta: **Hardy I. D.** [2]

(Folytatás.)

A padra visszatérők közt Ray fölismerete azt a három idősebb hölgyet is, akik a szürkeruhával voltak. Tehát ez utóbbi szinten az utasok közt van. Szorgosan kutatva körül a szemével, Ray csakhamar felfedezte a szép ismeretlent; nem messze állt tőle s helyet keresett, hova leülhessen. A következő pillanatban Ray székekkel kínálta meg; köszönettel fogadva az udvariasságot, a fiatal hölgy elővette zsebkendőjét s annak lebegtetésével viszonzta a parton álló hölgyek bucsu-üdvözlését.

Ray szorosan mellette állt s lelkébe véste a fiatal hölgy külsejét. Fürtös barna haja szinte nehéznek látszott a fejecske számára; finom metszésű ajka halvány piros volt, gyengéd arcának színe pedig bágyadt, mint az elefántcsont fehérsége. Néhány sötét fürt a homlokára lehullt; nagy, szürke szemében szilárd komoly tekintet honolt s hosszú, sötét szempillái, meg összeérő erős, fekete szemöldökei valami szomorú kifejezést adtak arcának.

Mig Percival Ray azon gongolozott, hogy beszéde merjen-e ereszkedni a szürkeruhás hölgygel, addig egy a közelben ülő ur, anélkül, hogy hasonló lekiismereti furdalásokkal törődött volna, így szólt a bájos ismeretlenhez:

— Van itt elég ember, ugy-e, asszonyom? A hölgy mosolyogva intett igent s mikor az idegen hasonlónak szellemes megjegyzéssel Rayhez fordult, ez is megragadta az alkalmat, hogy beleveggyüljön a beszélgetésbe. A társalgás ugyan csak közhelyekből állt, de azért elégséges volt arra, hogy felvilágosítsa Rayt, hogy az idegen hölgy amerikai volt, több esztendőt töltött Amerikában s most harmadszor kel át az óceánon. A partról ekkor még egyszer felhangzott a bucsuriadal, száz, meg száz, fehér kendő lebegett s az utasok háromszoros „hip, hip, hurrá!”-val feleltek. Ray is torkaszakadtából kiáltott utitársaival együtt s a fiatal hölgy barátságosan elmosolyodott. Aztán barátságosan kérdezte:

— Ugy-e, ön is örül, hogy nemsokára otthon lehet? Hiszen ön bizonyára angol! — Amire a fiatal ember sietett igennel felelni.

Az elsőosztályú utasok csakhamar összegyűltek az étteremben villásreggelire; Rocklyék, Ray és nagybátyja a kapitány asztalánál foglaltak helyet. Ray helye mellett egy üres szék állt, s a fiatalember nagy meglepedésére az első tál étellel egy időben meg jelent a szürkeruhás hölgy is, hogy elfoglalja azt. Raynak ezzel alkalma nyílt, hogy apró figyelemességekkel tünnesse ki magát s szép szomszédja barátságos pillantással köszönt meg minden kis szívességet. Minden teríték mellé oda volt téve a hajó utasainak névjegyzéke, mely igen tekintélyes számot: négy százötven utazót sorolt fel. Ray ugyancsak szeretne volna tudni, hogy melyik névre tart igényt bájós szomszédja, de ennek megtudását kénytelen volt egyelőre az időre és a véletlenségre bízni. Ismerősei közül senki nem tudta, hogy ki az a szürkeruhás hölgy, az pedig még álmában sem jutott volna eszébe Raynek, hogy saját magát bemutassa; ehhez nagyon is rabja volt a szokásnak, hogy angol ember olyan gőzhajón, melyen száz-számra vannak az utasok, lehetőleg magába zárkózik.

A következő napok folyamán Rayt épp oly

sűrűn lehetett látni a szürkeruhás hölgy társágában, mint sir Georget lady Mayvel s mikor harmadnap este, holdvilágnál való hosszas séta után Percival végre lement kegyéjébe, nagybátyja jóindulata gunnyal szól hozzá:

— Hallod-e Ray, mióta tizenhét éves korodban szerelmes voltál a kis Pollyba, még nem láttalak ilyen kitartóan foglódni asszonyod körül... szinte gondolkodoba esem rajta.

Ray sötét arcot vágott; éppen azt akarta kérdezni Georgetól, hogy nem találja-e, hogy az ismeretlen hölgy Rossetti „szent Dorothé”-jához hasonlít s most ez az érzékellen ember Pollyról beszél!

— Bolond beszéd! — mormogta Ray kurtán. Georget csendesen fityörészett.

— Tudod-e legalább, hogy imádottnak leány-e, vagy asszony, vagy özvegy? Hogy is éneklí Lohengrin?

Ne kérdezd sohase
Honnán hoz csolnakom,
Megtudni ne akard
Nevem mi s hol lakom.

— Nekem tökéletesen mindegy, hogy kicsoda, micsoda, — szólt Ray gyorsan.

— Annál jobb neked, — szólt George szárazon. — Akkor legalább nem fogsz megijedni, ha megmondom, hogy a kapitány ma nem tudom kicsoda asszonyának szólította, a nevét nem értettem meg jól, de azt halottam, hogy hozzátette az „asszony”-t.

— Bánom is én, — felelt Ray egykedvűen, de George úgy vette észre, mintha előbb még piros arca elhalványult volna s ez a megfigyelés aggodalommal töltötte el.

(Folytatása következik.)

Vasuti közlekedés.

— Érvényes 1902. évi május hó 1-től. —

ARADRÓL		ARADRA	
Budapest felé indul:		Budapest felől érkezik:	
Nagyváradra reggel	5.10	Személyvonat reggel	6.05
Gyorsvonat reggel	8.18	Személysz. tv. reggel	9.10
Személyvonat d. e.	11.20	Gyorsvonat délelőtt	11.51
Személysz. tv. d. u.	4.45	Személyvonat d. u.	3.32
Gyorsvonat délután	4.21	Gyorsvonat este	7.11
Személyvonat este	9.35	Szm. Szolnokról este	9.—
Erdély felé:		Erdély felől:	
Személyvonat reggel	6.35	Soborsinról reggel	6.59
Gyorsvonat délután	12.11	Gyorsvonat reggel	8.08
Soborsinról délután	2.04	Személyvonat d. e.	10.50
Személyvonat d. u.	4.07	Radnáról délután	2.36
Radnára délután	6.35	Gyorsvonat délután	4.06
Gyorsvonat este	7.18	Személyvonat este	8.57
Temesvár felé:		Temesvár felől:	
Személyvonat reggel	6.15	Vegyesvonat d. e.	10.43
Személyvonat d. e.	11.56	Személyvoat d. u.	3.44
Vegyesvonat délután	5.—	Személyvonat éjjel	10.59
Szeged felé:		Szeged felől:	
Vegyesvonat reggel	7.10	Személyvonat reggel	8.35
Személyvonat d. u.	4.11	Vegyesvonat este	7.06
Brád felé:		Brád felől:	
Személyvonat reggel	6.25	Gurahonczról szm. r.	8.03
Vegyesvonat d. u.	12.06	Vegyesvonat d. e.	11.—
Gurahonczig szm. du.	4.30	Személyvonat este	8.56

Május 1-től bezárólag szeptember 30-ig ünnep- és vasárnap, valamint a radnai búcsúnapokon jön Radnáról egy vegyesvonat este 8 óra 23 perckor.

Nyári színház.

Csütörtökön, 1902. évi június hó 19-én:

PÁLMAY ILKA mint vendég:

A pillangó-kisasszony.

Zenés dráma 2 felvonásban. Irta: Belasco Dávid. Fordította: Faludi Miklós.

SZEMÉLYEK:

Pinkerton	Ternyei L.	Nokodó	Tukorai L.
Kitty, neje	Borosztyán S.	Pillangó k. a.	Pálmay Ilka.
Sharpless	Marihazi M.	Susuki, cseléd	Pajor Agnes.
Jamadasi	Sarkadi A.	Kisérő	Ungvári V.

EZT KÖVETI:

Szenes legény, szenes leány.

Operette 1 felvonásban. Irta: Ph. Gille. Zenéjét szerzette: J. Coste. Fordította: R. J.

SZEMÉLYEK:

Thereza	Pálmay Ilka.	Bidard	Németh J.
Pierre	Ternyei L.	Tardival	Sarkadi A.

Kezdete este 8 órákor.

1846—902. tkvi. sz.

Árverési hirdetmény kivonat.

A kisjenői kir. bíróság mint telekkönyvi hatóság közbirré teszi, hogy Dr. Iszprávník Szever végrehajthatónak Alb György végrehajtást szenvedő elleni 2600 kor. tőkekövetelés és jár. iránti végrehajtási ügyében az aradi kir. törvényszék (a kisjenői kir. járásbíró-ság) területén levő Ottlakán fekvő az ottlakai 905. sz. tjkvben A. I. 1. 2 sz. a. foglalt ingatlanra az árverést 1519 kor. 10 fillérben ezennel megállapított kikiáltási árban elrendelte, és hogy a fennebb megjelölt ingatlan az 1902. évi július hó 5. napján délelőtt 11 órakor Ottlaka község-házánál megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron eladatni nem fog, hanem a mennyiben a kikiáltási áron túl nem ígértetnek, az ingatlan ezen összegben utóajánlatot tevő Pap Tódor által megvettnek fog kijentetni.

Árverezni szándékozók utóajánlatot tevő kivételével tartoznak az ingatlan becsárának 10%-át vagyis 131 kor. 91. fillért készpénzben, vagy az 1881. LX. t.-cz. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügy-miniszteri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapirokban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t.-cz. 170-a értelmében a ánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kelt Kisjenőn, 1902. évi április hó 14 napján.

A kisjenői kir. bíróság mint telekkönyvi hatóság.

Tabajdy,

kir. ít. táblai bíró.

1092

TELEFON

Legnagyobb választék

arany, ezüst és ékszer-tárgyakban.

Alkalmi vételek és eladások.

DEUTSCH IZIDOR

órás és ékszerész 42

ARAD, TEMPLOM-UTCZA

Minorita-palota.

Zálogcédulák,

arany és ezüsttárgyak készpénz fizetés mellett a legmagasabb árban megvételnek, vagy be-cseréltetnek.

„Aradi Estilap“

és

„Aradi Reggeli Lap“

az Aradhoz közel fekvő városokban

ügynököket keres,

kik a nevezett lapokat — melyeknek ára 1—1 kr. és olcsóságuknál fogva a legnagyobb elterjedtségre tarthatnak számot — szokásos jutalék mellett terjesztenék és árusítanák.

Ajánlatokat elfogad az

Aradi nyomda részvénytársaság.

1948—1902. tkv. sz.

Árverési hirdetmény kivonat.

A kisjenői kir. járásbíró-ság, mint telekkönyvi hatóság közbirré teszi, hogy az Aradmegyei takarékpánztár végrehajthatónak, Bogye Juonné végrehajtást szenvedő elleni 300 kor. tőkekövetelés és jár. iránti végrehajtási ügyében, az aradi kir. törvényszék (a kisjenői kir. járásbíró-ság) területén levő, Ottlakán fekvő, az ottlakai 841. számú telekkönyvben A. I. 4. rsz. alatt foglalt ingatlanra az árverést 632 kor. ezennel megállapított kikiáltási árban elrendelte, és hogy a fennebb megjelölt ingatlan az 1902. évi július hó 7-ik napján délelőtt 11 órakor Ottlaka község-házánál megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is eladatni fog.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlan becsárának 10%-át 83 korona 20 fillért készpénzben, vagy az 1881. LX. t.-cz. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügy-miniszteri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. évi LX. t.-cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kelt Kisjenőn, 1902. évi április hó 11-ik napján.

A kisjenői kir. járásbíró-ság, mint telekkönyvi hatóság.

Tabajdy,

kir. ít. táblai bíró.

1094

2039—1902. tkvi. sz.

Árverési hirdetmény kivonat.

A m.-radnai kir. járásbíró-ság, mint telekkönyvi hatóság közbirré teszi, hogy Dr. Barabás Béla aradi lakos végrehajthatónak, Palkó Józsa és Zsófia végrehajtást szenvedő elleni 50 korona tőkekövetelés és ennek 1899. évi aug. 2-től járó 6 százalékos kamat s. ár. iránti végrehajtási ügyében a m.-radnai kir. járásbíró-ság területén levő ménes községben fekvő, a ménesi 355. sz. tjkvben A+1—2. vonalszakasz 1536—1538 (1541—1542) lapszámú szőlőknek Palkó Józsa és Zsófiát illető 1/2 részére az árverést 630 koronában ezennel megállapított kikiáltási árban elrendelte, és hogy a fennebb megjelölt ingatlan az 1902. évi július hó 8-ik napján délelőtt 9 órakor Ménes község-házánál megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is eladatni fog.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlan becsárának 10%-át, vagyis 63 koronát készpénzben, vagy az 1881. LX. törvény-cikk 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. sz. alatt kelt igazságügy-miniszteri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t.-cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kelt M. Radnán, a kir. járásbíró-ság, mint telekkönyvi hatóságnál 1902. évi április hó 30-ik napján.

Polgár,

kir. albiro.

1096

ALAPITTATOTT 1876.**BERÁN ANTAL ÉS FIA**

kárpitós és diszitő

Aradon, Szabadság-tér 20. sz. (Gróf Nádasdy-ház.)

Elvállalnak a legegyszerűbbtől a legfinomabb

lakás-berendezést minden stýlben

a legjutányosabb árak mellett.

Kárpit-papir nagy raktár.

(Tapéta) gipsz és Machse, dombor-menyezetek és kemény dombormű

a legművésziesebb kivitelben. — Tervek és árjegyzékek kívánatra lesz készítve. Minden fővárosi verseny kizárva.

Lószőr, afrik és szégras matraccz raktáron.

Mindennemű vászon és fa-ablakredőnyök, egyleti disz és diszitési zászlók gyártási terme, ünnepélyek és termek diszitési vállalata.

Tekeasztalok behuzása helyben és vidéken.

A nagyérdemű közönség pártfogását kéri

teljes tisztelettel

Berán Antal és Fia.

955

Vidéki megrendelések pontosan eszközöltetnek.

Több kiállításon első díjjal kitüntetve.

Városi és megyei telefon 132. szám.

Dohányzók
kérjenek

MILÉ

krokodil jellel ellátott legkitünőbb
egyiptomi szivarka hüvelyt
és legjobb minőségű
egyiptomi szivarka papírt.

A párisi 1902. évi
egészségügyi kiállításon
arany érmet nyert.
Mindenütt kapható.

Javitóvizsgára

sikerrel előkészít „Okl. tanító.”
Megkereséseket továbbít a kiadó-
hivatal. 1095

Ügyvédi irodai

teenidőkben jártassággal bíró irnok
szerény havi fizetés mellett első
juliusra állást keres. Czim a kiadó-
hivatalban 1090

Két nagy műhely

nagy színekkel és lakással együtt
kiadó. Szatlernak, asztalosnak na-
gyon alkalmas helyiségek Kossuth-
utca 2. szám. Tudakozódhatni
Andrássy-tér 4. szám Török Már-
tonnál. 1089

Távbeszélő 369.

Gróf KÖNIGSEGG LAJOS

a magyar kir. Államvasutak gépgyárá-
nak arad-csanádi kizárólagos képviselése

Aradon, Vörösmarty-utca I. sz.

Kívánatra küld 1580

árjegyzéket ingyen és bérmentve.

Érdekes és hasznos párbeszéd.

Imre: Nem ismerek rád Lajos,
olyan jó színben vagy. És mily jó
kiöltözödtél. Talán a főnyereményt
csináltad?

Lajos: Ne beszélj bolondot; tu-
dod, hogy szegény ember számát
nem teszik a szerencsekerékbe, te-
hát ki sem huzzák. De találtam
más valamit, mi kirántott a bajból.
Vége a nélkülözésnek, az asszony-
nak és a gyerekeknek is meg van
mindene, a mi kell.

Imre: Igaz, hallottam a szom-
szédaszonytól, hogy az „Aradi
Reggeli Lap” és „Aradi Estilap”
árusításával foglalkozol. Hát csak-
ugyan annyit hajt az.

Lajos: Hajt bizony nagyon szé-
pen. Eleinte nehezen ment, de
most nagyszerűen boldogulok. Öt-
ven ujsággal kezdtem és most már
háromszázat árulok az „Aradi Reg-
geli Lap” és háromszázat az „Aradi
Estilap”-ból. Harminczöt krajczárt
kapok száz darab után, tehát hat-
száz után két forint tiz krajczárt.
De reményem, hogy ezt a kereset-
tet is megduplázzom. Egy krajczárt
nagyon szívesen adnak egy jó uj-
ságért, mely ugyancsak a legfris-
sebb híreket hozza és olyan szép
tisza betűkkel van nyomtatva. Sze-
gény ember megelégszik ezzel a
két ujsággal, nem tarthatja végre
mindenki az „Aradi Közlöny”-t,
mert az havonként egy forintba
kerül.

Imre: Megállj csak, mondd
őszintén: kell oda még ember?
Bejuthatnék én is árusítóknak? Ilyen
jó kereset rám is férne.

Lajos: Akkor csak siessél ba-
rátom, mert egyrészt még csak
három vagy négy arra való embert
alkalmaznak, neboty egyik árusító
a másikkal konkurrenciát csinál-
jon — másrészt pedig idejében kell
lefoglalnani a vevőket. Gyorsan sie-
sél, hogy meg ne előzzenek. Sze-
mesé a világ. A címet mindenki
tudja: Nyomdarszévtársaság, a
csanádi palotában.

MINDEN HÖLGYNEK
SZÜKSÉGES ARCZBŐRE MEGVÉDÉSÉRE A
FÖLDES-FÉLE

MARGIT-CREMET

használni.

Ezen kitünő összeállítású és most már az egész művelt világba el-
terjedt készítmény nem zsíros kenős, hanem a bőr által azonnal fel-
szívódó vegykészítmény. Teljesen ártalmatlan és azért bármily hosszú
ideig használva sem árt. Pár napi használat után megszüntet szeplőt
májfoltot, bőrtakát (mitesser) és minden areztisztatlanságot. Massza-
hoz használva eltünteti redőket, himlőhelyet sít.

Csakis azon készítmények valódiak, a melyek ozimeres védjegyemmel vannak lezárva.

☞ Hamisitványoktól tessék óvakodni! ☞

Egy tégey ára 1 korona.

Margit szappan 70 fillér.

Margit powder 1 kor. 20 fill.

Kapható Aradon az összes gyógyszertárakban és drogueriában.

Apátfalván: Tar Imre, Battonyán: Fodor István, Vargha Antal, Borosjenőn: Pintér Fe-
rencz, Boros-Sebesen: Zangerl Gyula, Berzován: Szokoly Sándor, Cs.-Apacán: Bonomi
Antal, Cs.-Palaán: Nagy Albert, Csermón: Berkes Armin, Elekén: ifj. Pekker István,
Földeákon: Boros Károly, Glogovácson: T. Zombory János, Gurahonczon: Molnár István,
Gyóronon: Masznik Dániel, Kis-Jenőn: Bayer György, Kevermésen: Schlögl Pál, Kun-
ágotán: Fejes Lajos, Kurtison: Hackenberger László, Medgyesegyházán: Kelecsényi
Ferencz, Mező-Kovácsbányán: Szabady Viktor, M.-Radnán: U. Kossuth Pál, Nagy-Halmá-
gyon: Hanzeros Adam, Nagy-Zerindén: Vály Géza, Ó-Pecskán: Rokszin János, Pankotán:
Pozovits Gusztav, Pityaróson: Szabados József, Szekudvaron: Fromm D. Traugott, Si-
mándon: Csiky Lukács, Sobországon: Károlyi Kálmán, Szemlakon: Hauszler Sándor,
Tauerzon: Kuntz János, és Új-Aradon: Ternajgó Géza orak gyógyszertárakban.

HÁZ ELADÁS.

Aki kevés készpénzzel Arad
legélénkebb utcájában a köz-
ponthoz közel egy jól jöve-
delmező

HÁZAT

nagy gyümölcs-kerttel

együtt venni óhajt, e lap ki-
adóhivatalában megtudhatja a
tulajdonos czimét. 1087

Gurahonezi portlandcement

egyedüli magyar gyártmány, mely a
magyar mérnök- és építész-egylet ál-
tál megszabott normáitakat 60—70 szá-
zalékkal felülmúlja. Rendkívül finom
örlésben, kis és nagy mennyiségben,
gyári áron kapható

Az Arad-csanádi Egyesült Vasutak
szertáránál

Arad állomás mellett.

Megrendeléseket az Arad-csanádi Egye-
sült Vasutak központi irodája is elfo-
gad és a cementet kívánatra házhoz
szállítja. 274

INGYEN

kap minden vevőm egy legyezőt a legkisebb bevá-
sárlásnál is.

Hétfőn, június hó 19-én

szenzációk eladásra kerülnek:

körülbelül 3500 mt. jól mosható divatos zephyr mtr. 17 kr.
2500 „ „ „ cretton mtr. 19 kr.
2000 „ fehér ajour batiszt mtr. 21 kr.
4000 „ gyönyörű színes batiszt mtr. 25 kr.

Hoffmann Sándor

divatáruház és szőnyegtelepe

A „fecskéhez.” ARAD, Színház-épület.

Telefon sz. 10.

Telefon sz. 10.